

Sisukord

1	Aasta lühikokkuvõte.....	4
1.1	2025. aasta olulisemad sündmused.....	4
1.2	Tegevused Eesti Raamatu Aastal	5
1.3	Uued tegevused ja teenused.....	5
1.4	Aruandeaastaks seatud eesmärgid	5
1.5	Üle-eestilise rahulolu-uuringu rahuloluindeks	6
2	Juhtimine ja personal.....	6
2.1	Juhtimine	6
2.1.1	Muudatused raamatukoguvõrgus	6
2.1.2	Rahvaraamatukogu nõukogu.....	6
2.1.3	Raamatukogu arengukava	6
2.2	Eelarve	7
2.2.1	Raamatukogu projektid	7
2.3	Personal	8
2.3.1	Olulisemad muudatused personali korralduses	8
2.3.2	Erialahariduse ja kutse omandamine.....	8
2.3.3	Täienduskoolitused.....	8
2.3.4	Tunnustamine	9
3	Hoone ja ruum. Ligipääsetavus. Innovatsioon	10
3.1	Hoone ja ruum	10
3.2	Ligipääsetavus	11
3.2.1	Ligipääs raamatukogude ruumidele ja teenustele	11
3.2.2	Koduteenindus.....	12
3.2.3	Teenused teistele asutustele.....	12
3.3	Innovatsioon	13
3.3.1	Raamatukogude pakutavad/kasutatavad innovaatilised/infotehnoloogilised võimalused	13
3.3.2	Tähtsamad arendustegevused infotehnoloogia vallas	13
3.3.3	Iseteeninduslike teenuste kasutus.....	14
4	Kogude kujundamine	14
4.1	Komplekteerimise põhimõtted	14
4.2	Kogude kasutatavus ja seosed lugejate sihtrühmadega	14

4.3	Raamatukogu komplekteerimine (trükis, e-raamat, audioraamat): analüüs ja hinnang	15
4.4	Perioodika komplekteerimine: analüüs ja hinnang.....	17
4.5	Muude väljaannete komplekteerimine: analüüs ja hinnang.....	17
4.6	Esemete komplekteerimine: analüüs ja hinnang	17
4.7	Annetuste osakaal kogude juurdekasvust	18
4.8	Inventuurid ja mahakandmised.....	18
5	Lugejateenindus ja raamatukoguteenused.....	18
5.1	Lugejaküsitlused.....	18
5.2	Üleriigilise rahulolu-uuringu tulemused.....	18
5.3	Raamatukogu kasutamine ja teenused	20
5.3.1	Avalikule teabele ning riigi- ja kohaliku omavalitsuse elektroonilistele teenustele juurdepääs.....	20
5.3.2	Muudatused ja uuendused teeninduskorralduses ning teenustes, sh e-teenustes	21
5.3.3	Lugejad.....	21
5.3.4	Külastused	21
5.3.5	Laenutused	22
5.3.6	MIRKO teenus	23
5.3.7	Ülevaade RVL teenusest.....	23
5.3.8	Infoteenindus, sh infopäringud.....	24
5.3.9	Virtuaalüritused, -koolitused ja -näitused.....	24
5.3.10	Tasulised teenused.....	25
5.4	Laste- ja noorteteenindus.....	25
5.4.1	Laste- ja noortekirjanduse komplekteerimine	26
5.4.2	Laste ja noorte lugemisharjumuste kujundamine, arendamine ja üritused	26
5.5	Raamatukogu kui kogukonnakeskus	27
5.5.1	Kasutajakoolitused	29
5.5.2	Koostööpartnerid.....	30
6	Raamatukogu turundus.....	31
6.1	Väljaannete publitseerimine	32
7	Eesmärgid tulevaks aastaks	32
LISA 1.	Laenatud teavikute esikümme aastal 2025	34

1 Aasta lühikokkuvõte

2025. aastal oli iga kuues Tallinna elanik Tallinna Raamatukogude lugeja. Iga neljas lugeja oli noorem kui 18-aastane. Noorim lugeja sündis aastal 2025, vanim aastal 1927. Koju laenati üle miljoni teaviku. Iga kolmas laenatud raamat oli lasteraamat. Iseteenindusseadmete vahendusel laenati ja tagastati üle 680 teaviku päevas.

2025. aasta olulised märksõnad olid: iseteeninduslahenduste (miniraamatukogud kaubanduskeskustesse ja iseteenindusraamatukogu), raamatukogu uue veebilehe ja siseveebi arendamine, Tallinna Tondi raamatukogu uuenduskuur, Tallinna Kadrioru raamatukogu kolimine uude asukohta ning raamatukogu arengukava koostamine aastani 2035.

Tallinna Raamatukogude rahuloluindeks üle-eestilisel rahvaraamatukogude rahulolu-uuringul oli 10 palli skaalal 9,72.

1.1 2025. aasta olulisemad sündmused

31. mail 2025 suleti kolmeks ja pooleks kuuks remonditöödeks Tallinna Tondi raamatukogu. Tingimused on küllastajatele ja töötajatele märgatavalt paranenud – ruumid on kaasaegsemad, mugavamad ja paremini ligipääsetavad. Esmakordselt sai laste- ja noorteteenindus omaette ruumi, kus on suur ekraan raamatukogutundide ja sündmuste elavdamiseks.

9. detsembril 2025 suleti L. Koidula 12a hoone remonti mineku tõttu teise asukohta kolimiseks Kadrioru raamatukogu. Raamatukogu teenindab lugejaid 2026.a märtsikuust aadressil Narva mnt 63.

Tallinna Linnavalitsus otsustas anda Ukrainale, Korolenko-nimelisele Harkivi Riiklikule Teadusraamatukogule humanitaarabina raamatukogu kasutuseta raamatukogubussi. 2008. a soetatud raamatukogubuss kuulus Tallinna Keskraamatukogule ja jäi kasutuseta, kui 2024. aasta novembris võeti kasutusele uus ja kaasaegsem raamatukogubuss.

2025. aastal viidi uuesti läbi Pirita iseteenindusraamatukogu hange, et avada raamatukogu ka aegadel, mil personal ei ole kohapeal. Samuti viidi läbi hange RFID raamatukappide ehk miniraamatukogude paigaldamiseks kolme eri kohta avalikus linnaruumis, et muuta raamatukogu nähtavamaks ja ligipääsetavamaks. Miniraamatukogud on plaanis avada lugejatele märtsikuus ja Pirita iseteenindusraamatukogu aprillikuus 2026.

2025. aasta alguses sõlmiti viimane, neljas hankeleping iseteeninduse terviklahenduse projektis, mille raames soetati laenutuskapp Lasnamäele Paepealse raamatukogu juurde.

2025. aasta alguses said lugejad hakata kasutama kõikides teenindustüksustes, v.a raamatukogubussis, raamatute ja ajakirjade tagastamiseks RFID-põhiseid tarku tagastusriiuleid, mis muutis raamatute tagastamise senisest veelgi mugavamaks.

2025. aasta detsembris valmis „Tallinna Raamatukogude arengukava aastani 2035“. Arengukava raames valmis koostöös Tallinna Strateegiakeskuse ja Tallinna Linnaplaneerimise Ametiga ka raamatukoguvõrgu planeerimise kaart, mis võimaldab teha andmepõhiseid otsuseid raamatukoguhoonete asukohtade planeerimiseks.

Raamatukogu hankis jätkuvalt IP-põhised juurdepääsud Eesti suurimatele digimeediaväljaannetele (Delfi, Postimees, Õhtuleht, Äripäev), et tagada kõigile info, sh arvamuste paljususe kättesaadavuse ühiskonnaelus osalemiseks ja kaasarääkimiseks.

2025. aastal jätkati raamatukogu uue brändingu juurutamist ja visuaalse identiteedi kasutuselevõttu. Teenindusüksustes 2025.a paigaldatud keskselt hallatavatel ekraanidel olnud plakatid kandsid juba kõik raamatukogu uut visuaalset identiteeti.

2025. algas Tallinna Huvikeskus Kullo uue hoone ehitus, kuhu on plaanitud ka haruraamatukogu, ning jätkus raamatukoguruumide osas inventari, nõrk- ja tugevvoolu jms sisendi täpsustamine.

1.2 Tegevused Eesti Raamatu Aastal

Eesti Raamatu Aastal olid fookuses eesti kirjanikud ja illustraatorid ning nende loomingut tutvustamine eri sihtrühmadele. Aasta jooksul toimusid raamatukogudes kohtumised eesti kirjanikega, loengud ja vestlusõhtud eesti kirjanduse ja kultuuri teemadel ning töötoad, kus tutvustati eesti illustratsioonikunsti ja raamatuloome protsessi. Sündmused olid osalejaterohked, toetades eesti keele ja kirjanduse nähtavust ning väärtustamist.

1.3 Uued tegevused ja teenused

2025. aasta alguses said lugejad hakata kasutama kõikides teenindusüksustes, v.a raamatukogubussis, raamatute ja ajakirjade tagastamiseks RFID-põhiseid tarku tagastusriiuleid. Teenus võeti väga hästi vastu.

Raamatukogudesse osteti lugejatele laenamiseks uued, värvilise ekraaniga e-lugerid Boox Go Color 7, millel on e-tindi tehnoloogial põhinev puuetundlik ekraan. E-lugerisse on eellaetud Eesti kirjandusklassika, kuid nendest saab mugavalt lugeda ja kuulata näiteks ka e-raamatukogust OverDrive laenatud raamatuid.

Jätkati keeleõpet ja kultuurilist kohanemist toetavate raamatukogutundide arendamist.

1.4 Aruandeaastaks seatud eesmärgid

2025. aasta olulisemad eesmärgid olid seatud raamatukogude remontimise ja uuendamise ning iseteeninduslahenduste arendamisega. Remonditi pikka aega remonti oodanud Tondi raamatukogu ja otsiti uued ajutised ruumid Kadrioru raamatukogule. Tehti ettevalmistusi Südalinna raamatukogu noorteala sisearhitektuuri konkursi ja Kännukuke raamatukogu hoone rekonstrueerimise projekteerimise hanke ettevalmistusega.

Uuesti viidi läbi Pirita iseteenindusraamatukogu ja RFID raamatukappide ehk miniraamatukogude hange. Hanked õnnestusid, 2026. aastal on plaanis avada lugejatele nii Pirita raamatukogu iseteenindusraamatukogu teenus kui miniraamatukogud Rocca al Mare Keskuses, Ülemiste keskuses ja Tondiraba Jäähallis.

2025. aastal tegeleti raamatukogu uue veebilehe arendamisega ning veebilehe tekstide toimetamisega. Uus veebileht avalikustatakse lugejatele 2026.a I poolel.

2025. aastal juurutati raamatukogudes digiekraanide lahendust. Digiekraanid paistavad lugejatele hästi silma ning võimaldavad viia info raamatukogudes toimuva kohta paremini nii lugejatele, kes juba raamatukogu külastavad kui ka raamatukogudest möödujateni (nendes raamatukogudes, kus digiekraanid on saadud paigaldada suunaga õue).

1.5 Üle-eestilise rahulolu-uuringu rahuloluindeks

Tallinna Raamatukogude rahuloluindeks üle-eestilisel rahvaraamatukogude rahulolu-uuringul oli 10 palli skaalal väga kõrge 9,72. Kuigi raamatukogu sai palju kiidusõnu, tehti ka palju ettepanekuid. Täpsemalt saab lugeda punktidest 5.1 ja 5.2.

2 Juhtimine ja personal

Tallinn	1. Elanike arv	2.1 Registri-koodiga raamatu-kogude arv	2.2 Kesk-raamatu-kogude arv	2.3 Haru-raamatu-kogude arv	2.4 Ränd-raamatu-kogude arv. Raamatu-kogubuss	2.Kokku (2.2+2.3+2.4)	3.Teenindus-punktide arv
2025	462005	1	1	18	1	19	0

2.1 Juhtimine

2.1.1 Muudatused raamatukoguvõrgus

Muudatusi raamatukoguvõrgus ei tehtud. 9.12.2025 suleti ajutiselt kolimiseks Kadrioru raamatukogu L. Koidula 12a hoone remonti mineku tõttu, raamatukogu teenindab järgmised kolm aastat lugejaid aadressil Narva mnt 63.

2.1.2 Rahvaraamatukogu nõukogu

Tallinna Raamatukogudel on kaks nõukogu – kogude kujundamise nõukogu ja töökeskkonnanõukogu.

2.1.3 Raamatukogu arengukava

2025. aasta detsembris valmis „Tallinna Raamatukogude arengukava aastani 2035“. Raamatukogu arengut planeeritakse läbi kuue strateegilise eesmärgi, mis on seatud vastavalt arengustrateegia „Tallinn 2035“ strateegilistele sihtidele, arengustrateegia elluviimise raamistikule ning strateegias kirjeldatud kultuuri valdkonna eesmärkidele ning tegevusprogrammidele. Arengukava koostamisel lähtuti mitmetest uuringutest, nt koostöös Tallinna Strateegiakeskuse ja disainiagentuuriga Velvet läbiviidud raamatukogu teenuste ning kasutajate ja mittekasutajate ootuste kaardistamine ja analüüs 2023; MTÜ Ligipääsetavuse

Foorumi läbi viidud raamatukogude ligipääsetavuse audit 2023, „Kultuur, liikumisharrastused ja elukvaliteet. Tallinlaste rahuloluküsitlus 2023“, „Eesti rahvaraamatukogude rahuloluküsitlus 6.-20.03.2025. Toimused koosloometöötoad töötajatega, korraldati arutelu noortega teemal „Milline võiks olla tuleviku raamatukogu?“. Koostöös Tallinna Strateegiakeskuse ja Tallinna Linnaplaneerimise Ametiga valmis raamatukoguvõrgu planeerimise kaart, mis võimaldab teha andmepõhiseid otsuseid raamatukoguhoonete asukohtade planeerimiseks.

2.2 Eelarve

Tulud ja kulud	Seisuga 31.12.24 €	Seisuga 31.12.25 €	Muutus %
Tulud kokku (sh investeringud)	7 678 882	6 101 990	-20,5%
Kulud kokku (sh investeringud)*	7 678 864	6 100 977	-20,5%
Tööjõukulu**	3 664 309	3 764 036	2,7%
Komplekteerimiskulu	936 140	955 375	2,1%
sh KOV-ilt	509 508	556 964	9,3%
sh riigilt	408 584	379 369	-7,2%
sh KuM-ilt	408 584	379 369	-7,2%
Investeeringukulu***	2 242 851	469 582	-79%
sh KOV-ilt	2 219 259	443 794	-80%
sh riigilt	23 592	25 788	9,3%
sh KuM-ilt	23 592	25 788	9,3%
Infotehnoloogiakulu	563 088	234 876	-58,3%

Omatuluna laekus lugejate võlgnevustest kokku 73 527 €, tasuliste teenuste eest 20 460 €. Raamatukogule mittevajalikke teavikuid müüdi 25 375 euro eest, laekunud tulu kasutati uute teavikute ostmiseks.

2.2.1 Raamatukogu projektid

Projekti nimi	Toetuse allikas	Projekti periood	Eraldatud summa	Projekti üld-maksumus	Staatuse (lõpetatud, käimasolev vms)
Kirjanduslike kohtumisürituste sari lastele ja noortele „Mis uudist, raamatukogu?“	Eesti Kultuurkapital	01.09.2024-11.07.2025	4940	5514	Lõpetatud. 2025. aastal toetusest kasutatud 2880 €.
Eesti kirjanduse tutvustamine ja	Eesti Kultuurkapital	02.01.2025-11.01.2026	11 000	12 300	Lõpetatud. Toetus kasutatud

autoritega kohtumiste korraldamine					2025. a täies mahus.
Kirjanduslike kohtumisürituste sari lastele ja noortele „Mis uudist, raamatukogu?“	Eesti Kultuurkapital	01.08.2025-31.07.2026	8240	9160	Käimasolev. 2025. a toetusest kasutatud 2720 €.
Tallinna Keskraamatukogu ligipääsetavuse suurendamine silmusvõimendite ja iseteeninduslahenduste abil	KuM	01.03.2024-31.12.2025	49 380	143 710	2025. aastal toetusest kasutatud 25 788 €.
Miniraamatukogud Tallinna elanike liikumisteedel	KuM	01.02.2025-31.12.2026	33 100	66 200	Käimasolev.

Kultuurkapitali toetused võimaldasid raamatukogul korraldada erinevatele sihtrühmadele kirjandusega seotud üritusi ning maksta autoritele motiveerivat tasu. Kultuuriministeeriumi arendusprojektide toetuste toel käivitatud arendus aitavad parandada teenuste ligipääsetavust.

2.3 Personal

Töötajate arv	Täidetud töökohtade arv (FTE)
160	140

2.3.1 Olulisemad muudatused personali korralduses

2025. aastal toimus struktuuriüksuste nimetuste muutmine seoses brändimisega. Estonia pst 8 aadressil asuv hoone sai nimeks Tallinna Südalinna raamatukogu ja Liivalaia 40 aadressil asuv hoone sai nimeks Tallinna Liivalaia raamatukogu.

2.3.2 Erialahariduse ja kutse omandamine

2025. aastal omandas ülikoolis bakalaureuse kraadi 3 töötajat. Neist üks töötaja omandas ametikohale vastavate pädevustega seotud eriala. Raamatukoguhoidja kutset 2025. aastal ükski töötaja ei omandanud.

2.3.3 Täienduskoolitused

2025. aastal osales koolitustel kokku 143 töötajat. Kokku toimus 202 koolitust, mille maht oli 1654 akadeemilist tundi.

Koolitusteema	Koolituste arv
Juhtimine, sh projektijuhtimine	14
Digi- ja meediapädevused	64
Isikuandmete kaitse ja autoriõigused	5
Klienditeenindus	11
Kogude kujundamine ja haldamine	4
Koolituste ja ürituste korraldamine, sh koolitamine	17
Kultuur ja kirjandus	26
Ligipääsetavuse tagamine ning erivajadustega või puuetega inimeste teenindus	2
Meeskonnatöö ja koostööoskused	1
Raamatukogutöö kvantitatiivne ja kvalitatiivne hindamine, sh statistika ja uuringud	1
Teenuste pakkumine ja arendus	23
Terviseedendus, liikumisharrastus	
Muu (nimetada)	34

Enim koolitusi toimus digi- ja meediapädevuste valdkonnas, mis on tänapäeval kiiresti arenev valdkond. Digiapädevused peavad olema heal tasemel, et oleks võimalik elanikke juhendada digioskuste arendamiseks ja digilõhe vähendamiseks. Tehisaru kiire areng on loonud olukorra, kus sellega kursis olemiseks on vaja pidevalt end koolitada.

Raamatukoguhoidjal kui lugemisharjumuse edendajal ja kirjanduse soovitajal on oluline hoida käsi pulsil ka kirjandusmaastikul, seega on kirjanduse teemalistel koolitustel alati oluline roll. Uudiskirjandusega kursisolek võimaldab anda lugejatele paremaid kirjandussoovitusi.

Koolitaja, raamatukogutundide korraldaja ja läbiviija kuuluvad samuti raamatukoguhoidja rollide hulka. Selle valdkonna koolitused võimaldavad raamatukoguhoidjatel korraldada raamatukogus mõjusamaid raamatukogutunde ja muid arendavaid ja innustavaid sündmusi.

7. novembril toimus Aleksander Sibulale pühendatud raamatukoguhoidjate erialapäev "Kuidas kasvab lugeja: kodu, kooli ja raamatukogu roll lugemisharjumuste kujundamisel", kus räägiti laste ja noorte lugemisharjumusest. Erialapäev oli nähtav kõigile huvilistele YouTube'i vahendusel.

2.3.4 Tunnustamine

Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu aastapreemia sai teenindusdirektor Triinu Seppam-Saar innovaatiliste raamatukoguteenuste arendamise, sh uue raamatukogubussi töö alustamise eest Tallinnas, ning panustamise eest Eesti raamatukogunduse arengusse laiemalt. Auhinnaga Aasta tegu linnaraamatukogus tunnustati Tallinna Keskraamatukogu lugemisprogrammi „Lugemissõbrad“ läbiviijaid Jaanika Tappot ja Merle Tanilsood muu kodukeelega laste eesti keele oskuse ja lugemishuvi arendamise eest.

Täiskasvanud Õppija Nädalal pälvis Haridus- ja Teadusministeeriumi koolitaja eripreemia Tallinna Liivalaia raamatukogu raamatukoguhoidja Katrin Antonenko, kes on viimased viis aastat aidanud muukeelsetel seenioritel õppida eesti keelt ja digioskuseid, korraldades

jalutuskäike, nutikoolitusi ja mäluclubisid. Tema tegevus on aidanud vanemaealistel ühiskonnas paremini toime tulla ja tugevdada sidet Eesti kultuuriga.

Tallinn tunnustas 2025. aastal Tallinna Raekojas inimesi ja organisatsioone, kes on andnud olulise panuse täiskasvanuhariduse edendamisse. Tallinna aasta õppija eripreemia sai Tallinna Südalinna raamatukogu eestikeelse kirjanduse osakonna raamatukoguhoidja Daire Lüüs, aasta koolitajana tunnustati Katrin Antonenkot.

2025. aastal pälvis Tallinna Keskraamatukogu aastapreemia Tallinna Südalinna raamatukogu eestikeelse kirjanduse osakonna raamatukoguhoidja Daire Lüüs, noortetöö preemia Tallinna Kännukuke raamatukogu ja lastetöö preemia Tallinna Paepealse raamatukogu.

2025. aastal said kolleegipreemia järgmised töötajad: hea koostööpartner – Liivalaia raamatukogu võõrkeelse kirjanduse osakonna juhataja Jaanika Tappo, ideede generaator – Nõmme raamatukogu raamatukoguhoidja Pirge Uudeküll, tubli uustulnuk – Nurmenuku raamatukogu raamatukoguhoidja Kerli Persidski, tubli noortöötaja – Südalinna raamatukogu eestikeelse kirjanduse osakonna raamatukoguhoidja Margarete Pruus, usin töomesilane – Pääsküla raamatukogu raamatukoguhoidja Ketlin Rauk, vapper raamatukoguhoidja – Sõle raamatukogu raamatukoguhoidja Manana Kokhtashvili, IT-tark – Nurmenuku raamatukogu juhataja Anastasia Morjakova, aasta parim projekti läbiviija – Südalinna raamatukogu eestikeelse kirjanduse osakonna juhataja Tiina Põldmaa, majahaldjas – majandusosakonna koristaja Margarita Vinogradova, kindel tugi – majandusosakonna juhataja Reelika Punab, usin mesilaspere – Tallinna Raamatukogubuss.

3 Hoone ja ruum. Ligipääsetavus. Innovatsioon

3.1 Hoone ja ruum

Raamatukogud paiknevad üle linna 19 hoones, üldpinnaga 14 351 m².

Seoses A.H. Tammsaare majamuuseumi remonti minekuga sõlmiti Tallinna Kadrioru raamatukogu ruumide üürimiseks aadressil Narva mnt 63/2 üürileping kolmeks aastaks.

Nii endised Mauruse publi ruumid Tallinna Südalinna raamatukogus kui erakooli kasutuses olnud II korruse ruumid Tallinna Kännukuke raamatukogus on planeeritud vastavalt Südalinna ja Kännukuke raamatukogude kasutusse. Projekteerimise hangete ettevalmistust alustati 2025. aastal. Kännukuke raamatukogu rekonstrueerimiseks telliti energiaaudit ning saadi toetus meetme „Avaliku sektori hoonete energiatõhususe ja taastuvenergia programm” moderniseerimisfondi vahenditest. Nii Südalinna raamatukogu kui Kännukuke raamatukogu projekteerimise hanked on plaanis läbi viia 2026. aastal.

Hoonete ja ruumide majandamiseks kulus 2025. aastal 440 559 € ilma km-ta (2024. aastal 422 844 € ilma km-ta). Kulude suurenemine oli seotud suures osas korrashoiu- ja hooldustöödega, kuna muudelt kuludelt kokkuhoidmisega oli võimalus suurendada korrashoiutööde eelarvet.

Raamatukogu tegevuseelarvest vahetati Pelguranna raamatukogu II korruse ja Liivalaia raamatukogu valgustid LED-valgustite vastu, remonditi Kalamaja raamatukogu akvaarium ning Männi raamatukogu välistrepp. Raamatukogu soetuste ja remonttööde investeeringutest kaeti Tondi raamatukogu remont ja inventar summas 81 158 € ilma km-ta. Lisaks telliti Südalinna raamatukokku koosolekuboks ning vahetati välja Pirita raamatukogu konditsioneer.

2025. aastal kasutati inventari soetamiseks 32 032 € ilma km-ta (2024. aastal 27 651 € ilma km-ta). Tööriistalaekasse uute tööriistade ostmiseks saadi Tallinna linna õppeaedade taotlusvoorust 3000 € (sh km).

3.2 Ligipääsetavus

3.2.1 Ligipääs raamatukogude ruumidele ja teenustele

Ligipääsetavuse aspektid	Jah/ei
Raamatukogu kodulehel on toodud vajalik info erivajadustega inimestele pakutavate võimaluste ning ruumide kohta	Jah, korraldatud tsentraalselt
Raamatukogu kodulehel www.keskraamatukogu.ee (www.tallinnaraamatukogud.ee) on info Pimedate raamatukogu ja selle võimaluste kohta	Jah, korraldatud tsentraalselt.
	Mitmes raamatukogus?
Raamatukokku on paigaldatud taktiilsed tähised	2
Raamatukogu pakub regulaarselt koduteenindust	Jah, korraldatud tsentraalselt
Raamatukogusse pääseb mugavalt ilma kõrvalise abita ka ratastoolis, piiratud liikumisvõimega või lapsevankriga külastaja	11
Ratastoolis, piiratud liikumisvõimega või lapsevankriga külastajad pääsevad ilma kõrvalise abita mugavalt kõikidesse raamatukogu ruumidesse	8
Raamatukogus on nõuetele vastav invatualett	10
Raamatukogu juures on invaparkimiskohad või invatranspordile on muul viisil tagatud parkimisvõimalus	10
Kuuldeaparaadi kasutajal on raamatukogus võimalik kasutada silmusvõimendit	19
Raamatukogu lahtiolekuajad arvestavad ühistranspordigraafikutega	19
Raamatukogu on avatud vähemalt ühel nädalavahetuse päeval	19
Raamatukogus on ruum vanemale ja lapsele	5

2023. aastal läbiviidud ligipääsetavuse audit kaardistas kõigi Tallinna Raamatukogude hoonete kitsaskohad liikumis-, kuulmis- ja nägemispuude seisukohast. Raamatukogu tegeleb auditile tuginedes ligipääsetavuse parandamisega vastavalt võimalustele. Parenduste tegemist raskendab see, et paljudel juhtudel ei kuulu raamatukoguhooned raamatukogule ja samuti ei ole ümbritsev territoorium raamatukogu oma.

Tallinna Kultuuri- ja Spordiametilt saadi 2025. aastal täiendav eraldis Sõle raamatukogu lifti paigalduseks summas 73 594 € (sh km). Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuamet toetas ligipääsetavuse fondist Väike-Õismäe raamatukogu kaldtee ehitust liikumispuudega inimeste vajadustele vastavaks ning Nurmenuku, Pääsküla ja Sõle välisuste automaatselt avanevaks ümberehitust kokku summas 30 000 € (sh km), ülejäänud osa 19 927 (sh km) kaeti raamatukogu tegevuseelarvest.

Paepealse raamatukokku paigaldas hoone omanik tõstuk-tüüpi lifti, ehitas ümber tualettruumi inva-wc nõuetele vastavaks ning paigaldas ventilatsiooni- ja jahutusseedmed.

3.2.2 Koduteenindus

Koduteeninduse teenused	Kordade arv	Kasutajate arv
Teavikute laenutus	1055	98
Telefoniseltsing	350	35

Koduteenindust pakume lugejatele, kel ei ole püsivalt või ajutiselt võimalik raamatukogu külastada. Tänu sellele on nad kursis kirjandusega ning saavad vajadusel asjatundlikku lugemisnõustamist ja vastused oma infopäringutele. 2025. aastal oli Tallinna Raamatukogudel kokku 98 koduteeninduse lugejat (2024. aastal 99). Lugeda sooviti peamiselt uuemat kerget või meeleolukat ilukirjandust, teadmiskirjandust (nt kunstialast kirjandust ja biograafiaid) ning ajakirjanduslikke väljaandeid. Samuti nõustati lugejaid telefoni teel e-kataloogi, nutiseadmete ja e-teenuste kasutamisel, statistikat selle kohta ei arvestatud.

Raamatukoguhoidjatega eelistati suhelda telefoni teel, et oleks võimalik ka niisama kirjandusest vestelda ja suhelda. Koduteenindus on nende jaoks üksildust leevendav ja vaimset heaolu toetav teenus, mida hinnatakse väga kõrgelt.

3.2.3 Teenused teistele asutustele

Teenused asutustele	Laenutatud teavikute arv	Osavõtjate arv
„Mesilane Miti“ raamatutaru teenus (rändkoguteenus) lasteaedadele	Laenutatud teavikute arv kokku 20 057. Igas lasteaias käiakse vähemalt kaks korda aastas; kordade osas eraldi statistikat ei koguta.	122
Rändkoguteenus teistele asutustele	Statistikat ei koguta	11

2017. aastal alustatud lasteaedadele suunatud rändkoguteenuse „Mesilane Miti raamatutaru lasteaias“ pakkumine jätkus ka 2025. aastal. Teenuse raames komplekteeritakse ja viiakse lasteaiarühmadele laenuks kaste lasteraamatutega ning korraldatakse ka nende tagasitoomine raamatukokku.

Teistele asutustele pakutakse mitmesuguseid teenuseid: raamatukogutunnid jm koolitused ja üritused, ruumide rent jm tasulised teenused.

3.3 Innovatsioon

3.3.1 Raamatukogude pakutavad/kasutatavad innovaatilised/infotehnoloogilised võimalused

Innovaatilised / infotehnoloogilised lahendused	Mitmes raamatukogus?
Raamatukogusüsteem Sierra	19
Raamatuid saab laenutada igal ajal laenutuskapi kaudu	10
Raamatuid saab tagastada igal ajal tagastuskasti, tagastusluugi või laenutuskapi kaudu	13
Raamatukogus on iseteeninduslahendused (laenutusautomaadid)	19
Raamatukogu pakub avatud raamatukogu teenust (iseteenindus väljaspool töötajate tööaega)	0
Raamatukogu pakub kasutajatele kaugtöökohta / individuaaltööruumi	19
Raamatukogu pakub kasutajatele rühmatööruumi / koolitusklassi / tegelustuba	16
Raamatukogus saab kasutada helistuudiot (nt muusika, taskuhäälingute loomiseks)	0
Raamatukogus saab kasutada videostuudiot (nt videote, vlogide loomiseks)	0
Raamatukogus on kasutusel RFID lahendus	19
Raamatukogus on vähemalt üks AIP arvuti	19
Raamatukogus saab kasutada WiFi ühendust	19
Raamatukogus saab kasutada printerit ja/või skannerit ja/või koopiamasinat	19
Raamatukogus saab värviliselt printida	14
Lisakuvar, klaviatuur ja hiir sülearvutile	19
Tahvelarvuti	5
Graafikalaud	2
Akupank	19
Innovatsioonilabor 3D-printeri, virtuaalreaalsusprillide jms	1
Fotostudio hübriidkaameraga	1
Mälulabor filmi-, foto- ja dokumendiskanneriga	1

3.3.2 Tähtsamad arendustegevused infotehnoloogia vallas

2025. aastal tegeleti RFID tehnoloogial põhinevate tagastusriiulite, laenutuskappide ja iseteenindusautomaatide lugejatele tutvustamisega ning teenuse jooksvate küsimuste lahendamiseks (nt erinevad tehnilised tõrked, tarkvarauuendused). Laenutuskapi sai endale ka Paepealse raamatukogu. Tuli leida lahendus iseteenindusseadmete kohandamiseks kolme erineva kiibiga ID-kaardi lugemiseks peale riigi poolt 2025.a uute ID-kaartide kasutuselevõttu. Seetõttu alates juulist 2025 väljaantud ID-kaardid lugejatel iseteenindusseadmetes enam ei töötanud. Kuna kiibilt lugemise arendamine oli ette nägemata kulukas, siis otsustati tellida seadmetele hoopis ID-kaardilt ja Eesti äpist kuvatava vötkoodi lugemise võimekus, mis alates detsembrist ka rakendati.

Viidi läbi riigihanked Pirita iseteenindusraamatukogu seadmete ning Rocca al Mare Keskusesse, Ülemiste keskusesse ja Tondiraba Jäähalli iseteeninduslike miniraamatukogude

ostmiseks. Pirita iseteenindusraamatukogu võimaldab pikendada raamatukogu lahtiolekuaegasid alates 16-aastastele teenuse kasutajaks registreeritud lugejatele. Miniraamatukogust saab lugeja laenata nii, et valib endale raamatuid, võtab riulilt ja sulgeb miniraamatukogu ukse. Teisel poolaastal algasid mõlemad arendustööd, miniraamatukogud toodi kohale detsembri lõpus. Uued teenused avatakse 2026. aasta kevadel.

2025.a paigaldati raamatukogudesse 18 keskselt hallatavat ekraani, kus kuvati infot raamatukogu teenuste ja tegevuste kohta. Osad ekraanid paigaldati raamatukogudesse suunaga õue. Ekraanidel kuvatavat sisu saab iga teenindusüksus ise hallata. 2025.a osteti lisaks veel 9 ekraani, mis paigaldatakse raamatukogudesse aastal 2026.

Südalinna raamatukogu muusika- ja filmisaali osteti videotöötamiseks võimsam multimeedia arvuti, Kännukuke raamatukogu sai 3D skänneri ja viis uut graafikalauda. Erinevates teenindusüksustes vahetati uuemate ning seega kiiremate ja turvalisemate vastu välja osad laua- ja sülearvutid, osteti digimeedia lugemiseks mõned tahvelarvutid ning esitluste jms läbiviimiseks telerid.

Raamatukogule soetati uus juhtmevaba mikrofonidega kõlar, mille abil on võimalik väliüritustel või suuremas siseruumis toimival sündmusel heli võimendada või muusikat mängida. Kõlariga saab ühendada ka olemasolevad juhtmevabad mikrofonid.

3.3.3 Iseteeninduslike teenuste kasutus

2025. aastal logiti Tallinna Raamatukogude lugejate poolt Minu ESTERisse 207 957 korral (2024. aastal 204 424 korda).

2025. aasta jooksul ringles iseteenindusseadmete vahendusel 205 278 teavikut (2024.a 65 775), sh teostati 88 828 laenutust (2024.a 29 667) ja 116 450 tagastust (2024.a 36 108).

4 Kogude kujundamine

4.1 Komplekteerimise põhimõtted

Tallinna Raamatukogud juhivad komplekteerimisel rahvaraamatukogude töökorralduse juhendist, kultuuriministri 09. jaanuari 2015.a määrusest nr 1 „Rahvaraamatukogudele riigieelarvest finantseeritavate kulude jaotamise kord“ ning raamatukogu direktori 27. oktoobri 2023.a käskkirjast nr 1-2/35 „Teavikute komplekteerimine“, mis on avaldatud ka raamatukogu veebilehel.

2025. aastal Venemaal tegutsevate kirjastuste välja antud raamatuid ja perioodikat Tallinna Raamatukogudesse ei ostetud. Raamatukogu püüdis leida võimalusi venekeelse raamatu tellimiseks väljastpoolt Venemaad, kuid valik oli väike.

4.2 Kogude kasutatavus ja seosed lugejate sihtrühmadega

2025. aasta lõpuks oli Tallinna Raamatukogude kogudes kokku 787 081 raamatut, 14 720 aulist, 414 elektroonilist teavikut, 5034 muud teavikut, 12 277 e-raamatut, 4073 arvutivõrgus olevat audioraamatut, 126 e-nooti, 4081 ajakirja aastakäiku ning 6547 e-jadaväljaande nimetust.

Ilu- ja lastekirjandus moodustas raamatute eksemplaarsusest 63,1% ja teadmiskirjandus 36,9%. 64,8% Tallinna Raamatukogude raamatutest olid eestikeelsed ja 35,2% võõrkeelsed. E-raamatute (sh e-audioraamatute) puhul oli ilukirjanduse osakaal 74% ja teadmiskirjanduse osakaal 26% eksemplaridest. Eestikeelseid e-raamatuid oli 29%, võõrkeelseid 71% eksemplaridest.

Tallinna Raamatukogudes oli füüsiliste teavikute (raamatud, noodid, auvised, elektroonilised teavikud, muud teavikud, ajakirjade aastakäigud) ringlus 2025. aastal 2,0, e-raamatukogu OverDrive teavikute (e-raamatud, e-audioraamatud, e-ajakirjad) ringlus 6,2. E-raamatute ringlus oli 3,3 ja audioraamatute ringlus 10,0. Kõikide kogude ringlus kokku oli 2,1, mis on rahvaraamatukoguteenuse kvaliteedihindamise mudeli järgi eeskujulik tase (eeskujulik tase algab ringlusest 1,2).

Tallinna Raamatukogude kogude uuenemise protsent oli 2025. aastal 5,4%, mis on rahvaraamatukoguteenuse kvaliteedihindamise mudeli järgi rahuldaval tasemel, jäädes natuke alla hea taseme (alates 6%).

Selleks, et teosed oleksid lugejatele e-kataloogis ESTER leitavad, tegelesid Tallinna Raamatukogude töötajad 2025. aastal kokku 5362 bibliokirjega. Täiskirjeid tehti 2906, kiirkirjeid 18 ja parandati 2521 kirjet.

E-kataloogi ESTER lisati 2025. aastal kokku 56 895 eksemplarikirjet (sh 39 995 raamatut, 69 nooti, 144 auvist, 19 elektroonilist teavikut, 9420 ajakirja, 212 ajalehte ning 1388 muud teavikut).

4.3 Raamatukogu komplekteerimine (trükis, e-raamat, audioraamat): analüüs ja hinnang

Komplekteerimiseks eraldatud summad	2025.a	2024.a	2023.a
Kohalik omavalitsus (KOV)	556 964,85 € (59,5%)	509 527,00 € (55,5%)	497 092,10 € (55%)
Riik	379 369,00 € (40,5%)	408 584,00 € (44,5%)	407 115,00 € (45%)
KOV + riik KOKKU	936 333,85 €	918 111,00 € (100%)	904 207,10 € (100%)
Annetused, asendused jms	19 042,65 €	18 047,47 €	14 162,27 €
KÕIK KOKKU	955 376,50 €	936 158,47 €	918 369,37 €

2025. aastal eraldati kultuuriministri käskkirjaga eelarvevahenditest toetust „Rahvaraamatukogude teavikud“ 7,15% väiksemas mahus kui aasta varem. Kohaliku omavalitsuse poolt eraldatud komplekteerimiseks mõeldud summa 2025. aastal suurenes, sest lisaelarvest leiti võimalus kompenseerida riigipoolse teavikute toetuse kärbe.

2025. aastal kujunes ühe raamatu keskmiseks hinnaks 14,80 eurot (2024. a 14,79 €), sh eestikeelse raamatu keskmiseks hinnaks kujunes 15,06 eurot (2024. a 15,09 eurot) ja võõrkeelse raamatu keskmiseks hinnaks 11,46 eurot (2024. a 12,09 €). Võõrkeelse raamatu

komplekteerimisel eelistati pehmeaanelist trükki, mis on üldjuhul kõvakaanelisest raamatust odavam.

Üldistatult võib öelda, et teavikute hinnamuutus 2025. aastal ei olnud selline, kui võis aasta algul juulikuist käibemaksu tõusu silmas pidades prognoosida. Võrreldes 2024. aastaga jäi raamatukogu jaoks trükiraamatu hind sisuliselt samale tasemele. Trükiraamatu keskmise hinna tõusu raamatukogu jaoks on aidanud ohjeldada riigihankest tulenev pakkujate vaheline konkurents.

Ostudena saadi 2025.a raamatuid juurde 38 596 eksemplari, sh eesti keeles 36 751 (87,6%) ja võõrkeeltes 5217 eksemplari (12,4%). Juurdetulekust moodustas ilukirjandus 29 106 eksemplari (69,4%) ning teadmiskirjandus 12 862 eksemplari (30,6%).

E-raamatukogu OverDrive administreerimismoodulis sai valida erineva litsentsimudelitega e-raamatuid ja e-audioraamatuid. Kasutusel on kuus litsentsimudeli tüüpi:

- laenutuskordade litsentsimudel ühe kasutajaga;
- laenutuskordade litsentsimudel mitme samaaegse kasutajaga;
- ajalise piiranguga litsentsimudel ühe kasutajaga;
- ajalise piiranguga litsentsimudel mitme samaaegse kasutajaga (*simultaneous use*);
- mitme tingimusega litsentsimudel ühe kasutajaga;
- aegumatu litsentsimudel (*one copy / one user*);
- kasutuskorra litsentsimudel mitme samaaegse kasutajaga (*cost per circ*).

OverDrive'i e-raamatukogusse komplekteeriti e-raamatuid peamiselt inglise keeles (919 litsentsi), teistest keeltest hangiti litsentse saksa-, prantsuse-, hispaania-, rootsi-, ukraina- ja venekeelsetele e-raamatutele (kokku 44 litsentsi). Väiksemate keelte puhul eelistati valiku tegemisel raamatuid lastele ja noortele. 2024. aastal osteti enim (41,1%) e-raamatute litsentse ajalise piiranguga mudeliga, mida saab lugeda üks kasutajaga korraga. Järgnesid mitme aegumistingimusega litsentsid, mis moodustasid 26,1% kõikidest ostetud e-raamatute litsentsidest. Aegumatu litsentsimudeliga e-raamatud moodustasid 7,6%.

E-audioraamatuid osteti OverDrive'i 429 uut nimetust ja 2044 litsentsi, mille hulgas on ka eelnevatel aastatel kogusse lisatud e-audioraamatute lisalitsentsid. Annetusi kogusse ei lisandunud.

Peamiselt osteti e-audioraamatuid inglise (1104 litsentsi) ja eesti keeles (926 litsentsi). 2025. aastal osteti enim audioraamatute litsentse ühe kasutajaga kasutuskordade piiranguga (44,2%) ja ajalise piiranguga (35,4%) litsentsimudeliga. Aegumatud litsentsid moodustasid 9%.

2025. aastal oli Tallinna Raamatukogudel võimalik osta 90 (2024.a 97,2) raamatut 1000 elaniku kohta; arvestades 2025. aasta üldist juurdetulekut (sh annetused), siis 106 raamatut 1000 elaniku kohta. Mõlemal juhul jäävad näitajad alla rahvaraamatukogude kvaliteedihindamise mudeli kogude kujundamise osa rahuldava taseme, milleks on 200 raamatut 1000 elaniku kohta. Selle põhjuseks on muuhulgas riigipoolse teavikute toetuse jagamisel Tallinna Keskraamatukogule kehtestatud koefitsient 0,6, mille tõttu eraldab riik ühe Tallinna elaniku kohta peaaegu poole väiksema summa kui muude regioonide rahvaraamatukogudele.

4.4 Perioodika komplekteerimine: analüüs ja hinnang

Tallinna Raamatukogudesse on ostetud kõik suuremad Eestis ilmuvad üleriigilised päeva- ja nädalalehed nii paberil kui digiväljaannetena.

2025. aasta trükiperioodika tellimiseks toimus 2024. aasta oktoobris avatud hankemenetlus „Perioodiliste trükiväljaannete tellimine Tallinna Keskraamatukogu osakondadele ja haruraamatukogudele koos kohalekandega 2025. aastal“. Riigihankega telliti 2025. aastal 96 nimetust Eestis ilmuvaid väljaandeid ning 41 nimetust väljaspool Eestit ilmunud väljaandeid, kokku 921 ajakirja ja 253 ajalehe aastakäiku. Lisaks saadi annetustena 10 nimetust ajalehti ja 15 nimetust ajakirju.

Eesti ajakirjandusväljaanded on viimastel aastatel vähendanud paberlehtede ilmumissagedust või ilmuvad väljaanded ainult veebis, seetõttu on Tallinna Raamatukogud hankinud lugejate jaoks ligipääsud digiperioodikale. Eesti digiperioodikale kulus 2025. aastal kokku 37 242,12 € (2024. a 37 025,12 €). 2025. aastal oli Tallinna Raamatukogudes IP-põhiselt võimalik lugeda järgmiste Eesti meediamajade tasulist veebis avaldatud sisu:

- Delfi Meedia AS – Delfi Äripakett kõikides teenindusüksustes;
- AS Postimees Grupp – Postimees Grupi ajalehed kõikides teenindusüksustes;
- AS Õhtuleht Kirjastus – ÕK+ PAKETT ÄRI kõikides teenindusüksustes;
- AS Äripäev – Äripäev PRO kõikides teenindusüksustes;
- Geenius.ee – juurdepääs alates 2025.aasta oktoobrist kõikides teenindusüksustes.

Võõrkeelseid e-ajakirju saavad Tallinna Raamatukogude lugejad laenata OverDrive'i e-raamatukogust. 2025. aasta lõpu seisuga oli kogus 6524 nimetust. E-ajakirjade litsentsimudel võimaldab piiramatut arvu samaaegseid kasutajaid (*simultaneous use*), seetõttu ei ole e-ajakirjadel järjekordi. Lugejate hulgas on need populaarsed: e-ajakirjade laenutused moodustavad 40% kõikidest aasta jooksul OverDrive'is tehtud laenutustest.

4.5 Muude väljaannete komplekteerimine: analüüs ja hinnang

Auviseid osteti 2025.a 147 nimetust, kokku 148 eksemplari, komplekteerimisel keskenduti peamiselt lastele ja noortele suunatud auvistele. Auviste ostudest 106 eksemplari olid CD-d, 24 DVD-d ja 20 LP-plaati. Muusika ja filmid liiguvad pigem voogedastusse ning füüsiliste kandjate kasutatavus on seetõttu väike. Elektroonilisi teavikuid (arvutimänge) lisandus Tallinna Raamatukogudesse ostudena 16 nimetust, kokku 18 eksemplari.

4.6 Esemete komplekteerimine: analüüs ja hinnang

2025. aastal lisandus Tallinna Keskraamatukogu kogusse muu teaviku ostuna 580 eksemplari seemneid, 474 laua-, mõtte- ja liikumismängu, 22 e-lugerit, 10 tööriista, kokku 1093 eksemplari.

Muude teavikute annetusi sai raamatukogu 2025. aastal 220 eksemplari (2024.a 419 eksemplari): 126 lauamängu ja 94 eksemplari seemneid. Lisaks osteti 2025. aasta lõpus raamatukogule annetatud 170,00 euro eest 11 lauamängu.

4.7 Annetuste osakaal kogude juurdekasvust

Võrreldes 2024. aastaga vähenes kingitud teavikute arv 5,2% (2024. aastal 3230 annetust). Annetused moodustasid raamatute, auviste ja elektrooniliste teavikute juurdetulekust 7,3% (2024. a 6,9%). Kõige rohkem annetati ilukirjandust (2177 eksemplari).

4.8 Inventuurid ja mahakandmised

2025. aastal viidi inventuur läbi kahes raamatukogus: Kännukuke raamatukogus ja remonti minevas Tondi raamatukogus. Kahjuks osutus uue inventuuritarkvara- ja seadmetega inventuuride tegemine prognoositust ajamahukamaks, kuna tarkvara ei suuda kõiki kiipe tuvastada.

2025. aastal kanti maha inventuuride käigus selgunud puuduolevad teavikud, lagunened ja aegunud sisuga teavikud, lugejate poolt kaotatud teavikud. Teavikud, mida oli liigeses eksemplaarsuses ja mida ei oldud ammu laenatud, pakuti esmalt teistele linna asutustel ja suunati müüki. Müüki suunatud raamatuid saab osta raamatukogudes olevatelt müügiriulitelt ja raamatukogu poolt korraldatud täikadelt.

5 Lugejateenindus ja raamatukoguteenused

5.1 Lugejaküsitlused

Kultuuriministeeriumi tellimisel ja Eesti Rahvusraamatukogu eestvedamisel toimus 6. – 20.03.2025 Eesti rahvaraamatukogude rahulolu-uuring. Tegemist on uue Kultuuriministeeriumi tulemusmöödikuga, mida piloteeriti kõikides Eesti rahvaraamatukogudes aastal 2024. Küsitluses oli üks küsimus rahulolu väljendamiseks (10 palli skaalal) ja võimalus lisada ka kommentaare – mis meeldis ja mis võiks olla teisiti.

5.2 Üleriigilise rahulolu-uuringu tulemused

2025. aastal saadi tagasiside 1869 lugejalt, rahuloluindeks oli 9,72 (piloottuuringus 2024.a 9,6). Küsitlust viidi läbi kõikides raamatukogu teenindusüksustes ning tagasiside sai anda ka veebivormi vahendusel (viimast kasutas 546 lugejat ehk 29,2% vastanutest).

1869st vastanutest kasutas võimalust anda pikemat tagasiside teeninduskorralduse, personali, kogude ja/või raamatukogu keskkonna kohta 1792 vastanut ehk 95,8% vastanutest. Tagasiside jagunes järgmiselt: personali kohta andis tagasiside 77,3% vastanutest, kogude kohta 64,8% vastanutest, teeninduskorralduse kohta 60,7% vastanutest ja keskkonna kohta 54,7% vastanutest.

Avatud vastustest võib järeldada, et kõige olulisemaks peeti rahulolu hindamise juures just personali, raamatukoguhoidjate lahkust, sõbralikkust ja asjatundlikkust. Personali kohta saadud tagasiside oli valdavalt positiivne, tihti kirjutati ülivõrdes, kuid kasutati ka võimalust rääkida ära hinge jäänud mured teeninduskogemuse kohta laiemalt.

Ja kuigi iseteeninduslahenduste kasutuselevõttu hinnati väga kõrgelt, toodi välja nii raamatukogudes sees olevaid iseteenindusautomaate ja tagastusriiuleid kui õues olevaid 24/7 laenutuskappe, oli ka neid, kes ütlesid, et nemad tahavad minna ikkagi raamatukoguhoidja juurde, kes neile kirjandust soovitab, naeratab ja, kui aega rohkem, ka juttu ajab. Kuna vastajate vanust uuringu raames ei küsitud, siis võib vaid kogemusest eeldada, et raamatukoguhoidjaga soovivad suhelda rohkem lapsed, kes otsivad täiskasvanu tähelepanu ja tunnustust, ja eakad, kes tunnevad, et on jäänud üksikuks. Murena toodi välja, et kohati on raamatukoguhoidja juurde liiga pikad järjekorrad ning vahel ei ole üldse kedagi teenindusletis.

Ettepanekuid tehti nõ seinast sein, nt tehti ettepanekuid raamatukogu kasutamise eeskirja ja sisekorra paindlikumaks muutmiseks. Iseteeninduslahenduste osas nt märgiti, et tagastusluuk võiks olla kõikides raamatukogudes. Samuti avaldati nt soovi, et raamatukogu võiks olla kauem avatud. Ettepanekud puudutasid ka e-kataloogi ESTER võimalusi, raamatukogu veebilehte, interneti kiirust, ürituste ja kasutajakoolituste temaatikat ja aega, tasuliste teenuste hinda, ruumi sisustust jms. Kirjutati ka sellest, et raamatukogu asub kodust liiga kaugel.

Ruumide osas mainiti enim just ruumipuudust. Konkreetselt toodi ruumipuudus välja 14 haruraamatukogus (Kadrioru, Kalamaja, Liivalaia, Männi, Männiku, Nurmenuku, Pelguranna, Pirita, Sõle, Säase, Südalinna, Tondi, Torupilli ja Väike-Õismäe raamatukogus) ja raamatukogubussis. Välja toodi privaatsete lugemisnurkade ja -pesade vajadus, istumiskohtade puudus nii lastele kui täiskasvanutele eri aladel (nt lastealadel ja lugemissaalides), et saaks kohapeal lugeda ja õppida, ning sooviti vaikset ala rahulikult lugemiseks.

Lastealadid peeti väga väikseks, näiteks toodi välja, et väikelaste ja algklasside laste vanematel ei ole kuskil olla või et lapsed ise lihtsalt ei mahu raamatukogus olema. Üks vanem isegi märkis, et ruumipuuduse tõttu ei võta ta last raamatukokku kaasa. Samuti sooviti, et raamaturiiulite vahel oleksid laiemad vahed, et kirjandust oleks võimalik valida ka mitmel lugejal korraga ja lugejad mahuksid üksteisest paremini mööduma. Sooviti rohkem rühmaruume, videosaale ja mõnusaid istumiskohtasid, et mitu sõpruskonda saaks korraga raamatukogus aega veeta. Sooviti ka õppimisruume, kus hea veebikoolitustel osaleda. Ühe tagasiside lõpus oli toodud, et „*Tallinnas oleks uhkuse asi ja suur võit teha oma Oodi.*“

Remondi vajadus toodi ära viies haruraamatukogus (Kadrioru, Liivalaia, Tondi, Torupilli ja Väike-Õismäe raamatukogus). Lisaks märgiti eri raamatukogudes kaasaegsema sisustuse vajadus (alates teenindusletist lõpetades istumiskohtadega). Tehti ettepanekuid nagu lift raamatukogu teisele korrusele pääsemiseks Sõle raamatukogus, korralik kaldtee raamatukokku sisenemiseks Väike-Õismäe raamatukogus ning ventilatsiooni vajadus Pelguranna, Südalinna ja Tondi raamatukogus.

Murekohad kogude osas olid peamiselt seotud sellega, et uudiskirjandust ja koolis soovitatud kirjandust võiks olla rohkem ning raamatute valik võiks olla üleüldiselt suurem, nii ilu- kui teadmiskirjanduse osas. Tähelepanu juhiti ka nõ liiga „ära loetud“ raamatutele. Puudust tunti eesti keele õpikutest, vene- ja ingliskeelsest uudiskirjandusest. Sooviti rohkem raamatuid ja mängu lastele igas vanuses, alates väikelastest lõpetades noortega. Ettepanekuid tehti ka kogude paigutuse ja viitade osas.

Tehtud ettepanekud on raamatukogu valdkondlike spetsialistide poolt läbi analüüsitud. Osad lugejate soovid olid raamatukogul küsitluse toimumise ajal juba ka plaanis ja n.ö töös, nt remont Tondi raamatukogus või uus raamatukogu veebileht. Osad lugejate soovid, nt suuremate ruumidega seonduvad, vajavad pikemalt planeerimist.

5.3 Raamatukogu kasutamine ja teenused

2025. aastal kasutas Tallinna Raamatukogude teenuseid ca 72 900 registreeritud lugejat, lisanduvad need, kes külastavad või kasutavad teenuseid, mis ei eelda lugejaks registreerimist. Lugejatest 24,4% olid alla 18-aastased lapsed ja noored.

Paberraamatute koju laenamise võimalust kasutasid ca 68 200 lugejat ning laenutusi (ilma pikendusteta) oli ca 924 000. Laenutusi koju kokku koos pikenduste ja e-raamatute laenutustega oli ca 1,7 miljonit. Laenutustest ca 78,2% moodustasid ilukirjanduse laenutused. Eestikeelse kirjanduse laenutused moodustasid laenutustest ca 75,3% ja lastekirjanduse laenutused ca 30,8%.

Iseteenindusseadmete vahendusel laenati ja tagastati kokku ca 205 000 teavikut, sh 43,3% moodustasid laenutused ja 56,7% tagastused. Ca 177 700 raamatut tagastati mõnda teise haruraamatukokku, st ei tagastatud raamatukokku, kust raamat laenati. Lisaks tagastati raamatuid tagastusluugi kaudu ajal, mil raamatukogud olid suletud, seda võimalust kasutas hinnanguliselt ca 31 700 lugejat.

Raamatutele oli ootejärjekordi ca 39 500 (ainult täidetud tellimused, st ei sisalda ootejärjekordade tühistamisi, kui raamat saadi nt mujalt varem vms).

Raamatukogu külastati ca 909 400 korral, st raamatukogu külastas ca 3020 lugejat päevas. Lisaks külastati raamatukogu virtuaalselt. Lugejateeninduses vastati ca 45 400 telefonikõnele ja 43 300 e-kirjale, lisaks vastati küsimustele erinevates sotsiaalmeediakanalites. Kokku vastati 27 900 infopäringule (ei sisalda töökorralduslikke küsimusi ja raamatute leidumuspäringuid).

Lugejate osalus individuaalkoolitustel oli ca 14 800 (sh ette planeerimata juhendamised, nõustamised) ja rühmakoolitustel 30 700. Raamatukogus kohapeal toimus ca 1370 üritust, kus oli osalusi kokku ca 36 800.

E-kataloogis ESTER teostati Tallinna Raamatukogude skoopides ca 1,45 miljonit otsingut ja veebilehte külastati ca 492 000 korda. Sotsiaalmeediakanalitesse tehti 1200 postitust, sh FB lehevaatamisi oli ca 2,56 miljonit ja lugemisblogisid „Loe mind!“ ja „Lugemiselamused“ külastati kokku rohkem kui 100 000 korda.

5.3.1 Avalikule teabele ning riigi- ja kohaliku omavalitsuse elektroonilistele teenustele juurdepääs

2025. aastal oli lugejatele kasutamiseks kokku 170 internetiühendusega arvutitöökohta. Aasta jooksul oli arvutiseansse kokku 47 974 (2024.a 45 582) ning arvuteid kasutati ca 37 470 (2024.a 35 221) tundi ehk võrreldes eelneva aastaga kasutati arvuteid taas veidi enam. Raamatukogu arvutitöökohti kasutasid teiste hulgas ka lugejad, kel olid kodus endal ainult nutiseadmed või vanemad ja kehvemad arvutid, millega kõiki toiminguid lihtsalt enam teha ei saanud (nt ID-kaardiga avaldusi digiallkirjastada jms). Uue arvuti ostmist peeti tihti liiga kalliks väljaminekaks. Arvuteid kasutasid ka lapsed ja noored, kes tahtsid koos sõpradega midagi ette võtta ning nii jõuti raamatukokku ka arvutimänge mängima.

5.3.2 Muudatused ja uuendused teeninduskorralduses ning teenustes, sh e-teenustes

2025. aasta alguses sõlmiti viimane, neljas hankeleping iseteeninduse terviklahenduse projektis, mille raames soetatati laenutuskapp Lasnamäele Paepealse raamatukogu juurde ning 24/7 tagastusautomaat Pelguranna ja Nurmenuku raamatukokku. Jätkusid ettevalmistused miniraamatukogude ja iseteenindusraamatukogu avamiseks 2026. aastal.

Jätkati keeleõpet ja kultuurilist kohanemist toetavate teenuste arendamisega: lõimitud aine- ja keeleõppe (LAK-õppe) põhimõtteid järgivate raamatukogutundide arendamine, et toetada haridusasutusi eestikeelsele õppele üleminekul ja haridusprogrammi „Lugemissõbrad“ arendamine, et toetada õpilaste eesti keeles lugemise oskust, suurendada lugemishuvi ja pakkuda lugemisel eduelamusi. Viimane kutsub muu kodukeelega 7–11-aastaseid lapsi eesti keelt harjutama. Raamatukogus ootavad väikeseid lugemissõpru 13–19-aastased noored vabatahtlikud ehk suured lugemissõbrad, et koos raamatuid lugeda.

5.3.3 Lugejad

Lugejad 2024	Lugejad 2025	Muutus (+/-)
72 359	72 936	+ 577

2025. aastal kasutas raamatukogu teenuseid 72 936 registreeritud raamatukogu lugejat. Võrreldes aastaga 2024 tõsis lugejate arv 577 lugeja ehk 0,8% võrra.

Kuigi seoses ELLU sulgemisega 2024.a II pooles sai prognoositud järgnevatel aastatel laenajate arvu langust vähemalt ca 5000 laenaja võrra (2023. aastal kasutasid ainult e-raamatukogu ELLU teenust, st trükiraamatuid ei laenanud, 5099 tallinlast) ning venekeelset kirjandust on komplekteeritud varasemast oluliselt vähem, siis lugejate arv on jäänud enamvähem stabiilseks ja laenajate arv vähenes prognoositust umbes poole võrra vähem. Võib eeldada, et mõju on toonud nii raamatukogu poolt korraldatud raamatukogutunnid, üritused kui aktiivne teenuste reklaam, kuid kindlasti ka elukalliduse tõus - kui majandusel läheb kehvasti, kasutatakse raamatukogusid alati rohkem.

2025. aastal olid 24,4% Tallinna Raamatukogude lugejatest alla 18-aastased ja 11,7% vanemad kui 65-aastased isikud. Kui vaadata lugejagruppe vanuse lõikes kümnenditega, siis olid kolm suuremat lugejarühma vanus 10 – 19 (22,2% lugejatest), vanus 40 – 49 (19,4% lugejatest) ja vanus 30 – 39 (14,8% lugejatest). 70,4% lugejatest olid naissoost.

5.3.4 Külastused

Ainult füüsilised külastused 2024	Ainult füüsilised külastused 2025	Muutus 2025 vs 2024 (+/-)
907 477	909 353	+1876

Füüsiliste külastuste statistikat mõjutasid 2025. aastal raamatukogude plaanilised sulgemised remondiks ja kolimiseks ning muutused teenuste tarbimisharjumuses ja metoodikas (2025. aastast Tallinna Raamatukogud telefoniteenindust külastuste statistikas enam ei kajasta). Inimeste harjumused ning ootused avalikule ruumile on võrreldes COVID-eelse ajaga muutunud. Soovitakse, et raamatukogus oleks rohkelt ruumi, sh rühmatöörume ja privaatseid töökohti lugemiseks ja arvutis õppimiseks/töötamiseks. Eelpool toodut kinnitas ka 2025.a läbiviidud Eesti rahvaraamatukogude rahulolu-uuring Tallinna Raamatukogudes.

Teenindusüksustes vastati 2025. aastal 45 360 telefonikõnele – vastati küsimustele ja infopäringutele, nõustati kirjanduse valimisel, võeti vastu teavikute ettetellimise soove.

Lugejaid teenindati ka veebi teel. Teenindusüksustes vastati 2025. aastal 43 312 e-kirjale. Palju suhtlust toimus ka sotsiaalmeediakanalis Facebook, aga selle kohta eraldi statistikat ei arvestata. Raamatukogu kodulehte külastati 491 725 korral, blogisid „Loe mind!“ ja „Lugemiselamused“ külastati 104 821 korral, Facebooki lehe vaatamisi (*page views*) oli meie jaoks rekordilised 2 556 383 ja YouTube’is vaadati videoid 17 749 korda. Aasta lõpuks oli Instagramis raamatukogu konto jälgijaid 1341 ja TikTakis 1238. E-kataloogis ESTER tehti Tallinna Raamatukogude skoobis 1 446 330 otsingut.

5.3.5 Laenutused

Kuigi e-raamatukogu ELLU suleti alates 01.07.2024 ja sellega seonduvalt vähenes laenutuste arv eestikeelsete e-raamatute e-laenutuste võrra, ja venekeelset uudiskirjandust aastast 2022 enam Venemaalt ei osteta (võrreldes aastaga 2022 on venekeelse kirjanduse laenutuste arv kahanenud 23%), on laenutuste arv üldjoontes püsinud stabiilsena. Laenutuste arvu langust aitas pidurdada iseteenindusseadmete kasutuselevõtt ja võib eeldada, et ka inimeste kehvem majanduslik olukord, mistõttu eelistati raamatute ostmisele raamatute raamatukogust laenamist.

Laenutused kokku 2024	Laenutused kokku 2025	Muutus (+-)
1 927 519	1 897 733	- 29 786

	2024	2025	Muutus (+-)
Laenutused koju koos e-raamatute ja e-audioraamatutega (sh tagastustähtaegade pikendamised)	1 689 584	1 703 294	+ 13 710

	2024	2025	Muutus (+-)
E-raamatute ja e-audioraamatute laenutused	93 229	96 905	+ 3676

	2024	2025	Muutus (+-)
Ainult trükiraamatute laenutused koju (ilma tagastustähtaegade pikendusteta)	931 892	923 966	- 7926

Trükiraamatute laenusstatistika sõltub eksemplaride arvust ja mh ka sellest, kui mitu korda saavad lugejad tagastustähtaega pikendada. Nõudlus pikenduste arvu suurendamiseks on olnud alati väga suur, et ei peaks tulema iga kolme nädala tagant koos raamatuga raamatukokku seda uuesti laenama. Lugejatele vastu tulles on raamatukogu lubatud pikenduste arvu tasapisi suurendanud. Alates 01.02.2011 said lugejad pikendada tagastustähtaega ühe korra asemel kuni kaks korda, alates 13.06.2016 kahe korra asemel kuni kolm korda ja alates 16.02.2025 kolme korra asemel kuni neli korda. Laenusstatistikat mõjutavad ka eksemplaride arv (2025. aastal osteti meie raamatukokku ühte raamatu nimetust keskmiselt 9 eksemplari), ootejärjekorrad (2025. aastal olid populaarsetele teostele järjekorras rohkem kui 100 lugejat) jms.

Tasulistesse pakiautomaatidesse telliti Tallinna Raamatukogudelt 2025. aastal kokku 185 raamatupakki. Võrdluseks, tasuta laenutuskappidesse telliti 5789 raamatupakki.

Nii nagu teavikute laenutusi mõjutas ka esemekogude laenutusi see, kui palju neid raamatukogul lugejatele laenamiseks oli ja millised olid kasutus- või laenutustingimused. Palju kasutust leidsid 2025. aastal lauamängud (7558 laenutust), kuid ka videomängud (1729 laenutust), raamatukotid (1448 laenutust), spordi- ja liikumisvahendid (780 laenutust), seemned (697 laenutust), tööriistad (536 laenutust), muusikainstrumentid (408 laenutust), muuseumipiletid (256 laenutust).

Spordi- ja liikumisvahenditest laenati enim twisterit, rulasid ja kiivreid, populaarne oli ka vererõhu- ja pulsimõõdik; tööriistadest hekilõikur, akukõrglõikurist kettsaag ja ketassaag; muusikainstrumentidest ukulele, kannel ja kitarr, kuid ka noodipult ja metronoom; seemnetest tomat, aedhernes, aedsalat ja -till ning saialill; lauamängudest kinnisvaraga kauplemise mäng Monopol, kaardimängu Dobble ja lohekutsikate otsimismäng Dragomino. Nõutud olid ka raamatukotid (1448 laenutust) ja muuseumipiletid (256 laenutust).

5.3.6 MIRKO teenus

Tallinna Raamatukogud ei osale üleriigilises MIRKO teenuses.

5.3.7 Ülevaade RVL teenusest

Raamatukogudevahelise laenutuse raames 2025. aastal lugejatele teistest raamatukogudest raamatuid ei tellitud (2024.a telliti 7 raamatut), teistesse raamatukogudesse saadeti 4 raamatut (2024.a 19 raamatut).

5.3.8 Infoteenindus, sh infopäringud

Päringud 2024	Päringuid 2025	Muutus (+-)
26566	27874	+1308

2025. aastal registreeriti 27 874 infopäringut, võrreldes aastaga 2024 oli tõus 5%. Kõige enam vastati teemapäringutele (21 559 korral), teemapäringute arv kasvas 12% võrra. On tunda, et suurenenud valeinfo ja pettuste levik on kasvatanud vajadust usaldusväärse ja asjatundliku info järgi.

Rahvaraamatukogule iseloomulikult oli päringuid väga erinevatel teemadel. Näiteks õpilased otsisid materjali uurimistöoks või teatud kriteeriumitele vastavat soovituslikku lugemist, lapsevanemad vanemlust ja lapsi toetavat kirjandust, muu emakeelega lugejad eesti keele õpet toetavat kirjandust. Paljud küsimused olid praktilised igapäevaelust esile kerkinud teemad, näiteks tunnete jagamise oskused, läbipõlemine, hispaania teetigudest vabanemine, KOV valimiste kandidaadid ja nende eelnev tegevus, tehisintellekti mõju ühiskonnale, valeinfo.

Faktipäringuid oli 6315, enamasti küsiti bussiaegasid, erinevate asutuste aadresse, telefoninumbreid ja lahtiolekuaegu.

2025. aastal oli kõikides teenindusüksustes IP-põhine juurdepääs Keelevara sõnastike otsinguportaalile, samuti oli võimalik kasutada õigusinfosüsteemi Estlex, andmebaase EBSCOhost ja Oxford Music Online, Äripäeva teabevara (seitse teemat), Äripäeva teemaveebi Äritehnoloogia ning erinevate ajalehtede ja ajakirjade veebiväljaandeid. Töötajad said kasutada Eestis ilmuva eesti- ja venekeelse meediaruumi monitooringukeskkonda Station.

5.3.9 Virtuaalüritused, -koolitused ja -näitused

Virtuaaltegevused 2024 ja 2025	2024	2025	Muutus (+/-)
Virtuaalüritused	73	55	-18
Virtuaalkoolitused	108	85	-23
Virtuaalnäitused	6	0	-6
Virtuaalväljapanekud	22	44	+22

2025. aastal korraldati eri sihtrühmadele ja eri kanalite vahendusel (Skype, ZOOM, Teams, sotsiaalmeediakanalid) mitmesuguseid virtuaalüritusi ja -koolitusi. Youtube'i lisati mitmeid õppevideoid (näiteks kaheastmeline autentimine). Rohkelt veebijuhendamisi tõi kaasa nt 2025. aasta maist Skype sulgemine.

Aasta jooksul viidi palju kohapealseid sündmusi läbi koos sotsiaalmeedia otseülekandega ning mitmed neist jäid ka järelvaadatavaks. Näiteks oli võimalik veebi vahendusel osa saada kohtumistest väliskirjanikega (Nicola May, Robert Bryndza), uudiskirjanduse tutvustustest, ulmekirjanduse sarjast „Õhtus on ulmet“, noortekirjanduse päevast, Aleksander Sibula erialapäevast jne.

Jätkusid seenioride Teamsi (varem Skype) vestlusklubi kohtumised, seda küll mõnevõrra väiksemas mahus, kuna suurem rõhk oli raamatukogus kohapeal toimuvatel tegevustel. Jätkusid ka veebiüritused hooldekandeesutustele.

Veebi teel saavad raamatukogu tegevustest osa ka inimesed, kel pole võimalik erivajaduse, kiire elutempo vms tõttu raamatukogu füüsiliselt külastada. Kuigi meie peamine eesmärk on tuua inimesi raamatukokku kohapeale, on virtuaalüritused ja -koolitused samuti vajalikud ning kaasaegse raamatukogu lahutamatu osa.

5.3.10 Tasulised teenused

- Printimine, paljundamine, skaneerimine
- Ruumirent
- Üritused
- Materjalikulu (nt 3D-printimine, laserlõikur jne)
- Teavikute tellimine pakiautomaati
- Raamatukogudevaheline laenus
- Meenete ja kontoritarvikute müük
- Teavikute, mida raamatukogu enam ei vaja, müük

5.4 Laste- ja noorteteenindus

Lug-d 2024	Lug-d 2025	Muutus (+/-)	Külast- d 2024	Külast- d 2025	Muutus (+/-)	Laenut- d 2024	Laenut- d 2025	Muutus (+/-)
17999	16295	-1704	202921	196795	-6126	200770	196347	-4423

2025. aastal oli Tallinna Raamatukogudes alaealisi lugejaid 17 769 (2024. aastal 17 998). 2025. aastal oli neid noori lugejaid 24 792 (2024. aastal 24 718). Tallinna Raamatukogudes eristatakse lapsi (vanuses kuni 13-aastased) ja noori (vanuses 14-26-aastased). 2025. aastal oli neid lastest lugejaid 11 544 (2024. aastal 11 641) ja noortest lugejaid 13 812 (2024. aastal 13 694).

Rahvaraamatukogude aruandluses arvestatakse lapsi ja noori, kes on vanuses kuni 16-aastased (kaasa arvatud). 2025. aastal oli neid lugejaid 16 295. Langus võrreldes eelmise aastaga oli 9,47% ja seda just 14-16-aastaste seas. Näeme trendi, et kolmanda kooliastme noored ei pea vajalikuks end raamatukogu lugejaks registreerida ja kohustuslikku kirjandust laenavad neile nende vanemad.

2025. aasta jooksul kujundati ka neis raamatukogudes, kus seda varem ei olnud, ala, mis on mõeldud ainult noortele. Nüüd on noortenurgad või -toad olemas kõigis Tallinna

Raamatukogudes. Muudatused on saanud positiivset vastukaja, raamatukoguhoidjate sõnul külastavad noored raamatukogu rohkem ja jäävad sinna kauemaks kui varasematel aastatel. Järgmiseks aastaks oleme võtnud eesmärgi innustada raamatukogus aega veetvaid noori ka lugejaks registreeruma ja laenama teavikuid enda lugejakaardile.

2025. aastal keskenduti raamatukogutundidele, mille eesmärgiks oli toetada Tallinna koole eestikeelsele õppele üleminekul ja õpetajaid õppekavade täitmisel. Jätkati raamatukogutundide ümberkujundamist ja täiendamist keelekümblusmetoodikatega. Märtsis koostati Tallinna Õpetajate Maja eestikeelsele õppele ülemineku metoodika- ja kompetentsikeskuse juhi (MEKK) soovil 5.-6. klassi õpilastele ligi sajast nimetusest koosnev soovitusnimekiri, mida jagati Tallinna õpetajatele, et tutvustada sh muukeelsetele õpilastele kaasaegsemat laste- ja noortekirjandust. 2025. aastal viidi läbi 1303 rühmakoolitust 23 276 osalejale ja 781 üritust 18 323 osalejale.

5.4.1 Laste- ja noortekirjanduse komplekteerimine

2025. aastal ostetud laste- ja noortekirjanduse füüsilised teavikud moodustasid 34,2% kõikidest ostetud eksemplaridest. Iga kuni 16-aastase kasutaja kohta osteti 2025. aastal Tallinna Raamatukogude kogusse 0,8 eksemplari raamatuid.

Märtsis toimunud rahvaraamatukogude kasutajate rahuloluküsitlusest selgus, et lugejad soovivad raamatukogust leida rohkem lastekirjandust, lauamänge ja noortele ingliskeelset kirjandust. Vastavalt võimalustele on lugejate soovidega arvestatud ja vajadusel teavikuid järelkomplekteeritud, sh auhinnatud teoseid, lasteaija- ja klassiõpetajate kirjandusmängudeks, lugemisprogrammideks.

5.4.2 Laste ja noorte lugemisharjumuste kujundamine, arendamine ja üritused

5.4.2.1 Lastele

Lugemisharjumusi aitasid kujundada traditsiooniks saanud tegevused (põnni- ja tegelushommikud, lugemismängud ja -programmid), aga ka üksiksündmused, mis olid suures osas pühendatud raamatuaastale. Tegevustes kasutati keelekümbelse metoodikaid, et kaasata ka eesti keelest erineva emakeelega lapsi.

Traditsioonilisest laste lugemisprogrammist "Suvi raamatuga", mis oli pühendatud eesti lastekirjandusele, võttis osa ligi 900 last. „Suvi raamatuga“ lõpusündmusel, mis toimus augusti lõpus Krulli kvartalis, oli ligi 500 osavõtjat. Tallinna koolide 1.-9. klasside lugemisprogrammis „Loeme ennast olevikku“ osales 399 õpilast ning lugemisprogrammi auhinnaks oli kohtumine Eesti Vabariigi presidendi ja raamatuaasta patrooni Alar Karisega. Põhja-Tallinna lasteaedade lugemisprogrammis „Meie loeme“ osales 11 lasteaiarühma seitsmest lasteaiast. Programm on osutunud nii populaarseks, et aastast 2026 laiendatakse seda lasteaedadesse üle Tallinna.

Koostöös Eesti Lastekaitse Liiduga toimus esimene üle-eestiline lastekonverents "Milliseid lasteraamatuid tahame?". Konverentsist võttis osa 30 last üle Eesti, sündmust modereerisid noored ja vestlusringe juhtisid lapse õiguste saadikud. Arutelud olid elavad ja mõtestatud,

näidates selgelt, et lapsed väärtustavad lugemist ja tahavad olla kaasatud neile mõeldud kirjanduse loomisesse.

Lugemissõprade programm laienes 2025. a jooksul kaheksasse raamatukokku. Programmis osalevad 7-11-aastased eesti keelest erineva emakeelega lapsed (väikesed lugemissõbrad), keda toetavad 13-19-aastased noored eesti emakeelega vabatahtlikud (suured lugemissõbrad). Ühiselt leitakse meeldivad ja huvitavad raamatud, loetakse üksteisele ette ja arutletakse loetu üle, andes väikestele lugemissõpradele võimaluse õppida eesti keelt ja kultuuri.

Algas koostöö Tallinna Perepesadega – kaheksa raamatukogu korraldas põnnihommikuid Kesklinna ja Haabersti Perepesades (iga raamatukogu 1-3 hommikut). Kohtumistel tutvustati laste- ja kasvatusteaduslikke raamatuid ja mängiti lugemismänge. Koostöö Perepesadega laiendab raamatukogu võimalusi jõuda väikelaste ja nende peredeni väljaspool raamatukogu ning tugevdab varajast lugemisharjumust toetavat koostööd kogukonnas.

Järje Hoidja 2024 tunnustuse kõige enam raamatukogust laenatud lasteraamatu eest pälvis Ilmar Tomusk teosega “Matemaatiline sõber: Uus õpetaja”.

5.4.2.1 Noortele

Traditsioonilisest noortekirjanduse päevast “Noor loeb” võttis 2025. aastal osa 924 noort (neist 838 veebis). Aprillis algas taas ka noorte lugemisväljakutse “Noor loeb”. 2025. aastal esitati tagasiside kokku 628 raamatu kohta (2024. aastal 529 raamatu kohta). Kokku osales 86 noort lugejat, kes lugesid raamatuid nii eesti, inglise kui vene keeles.

Koostöös Arte Gümnaasiumi raamatukoguga toimus juba 11. korda 7.-9.-klasside noortekirjanduse mälumäng NKM. Osa võttis 11 kolmeliikmelist võistkonda. Mälumängu vastu tunneb igal aastal huvi aina rohkem noori, mis näitab, et tegemist on noortele sobiva formaadiga, millega tuleb kindlasti jätkata.

Koostöös Mustamäe riigigümnaasiumiga toimus 10. klasside aardejaht, mille jooksul külastas Tallinna Raamatukogusid ja lahendas ülesandeid kirjanduse, kunsti, muusika ja ajaloo teemadel umbes 350 noort. Õppepäeva tagasiside oli õpilaste poolt väga positiivne ning koostöö jätkub ka 2026. aastal. Raamatukogu plaanib sarnast õppepäeva pakkuda ka teistele riigigümnaasiumitele.

Tihenes koostöö Tallinna Lasnamäe Mehaanikakooliga, mille õpilastele käidi tutvustamas raamatukogude teenuseid ja koolitusvõimalusi ning Paepealse raamatukogu koomiksikirjanduse kogu. Mehaanikakoolis õpib eri koduse keele ja kultuuritaustaga noori, kellest paljud vajavad eesti keele praktiseerimiseks täiendavaid võimalusi. Kokku osales raamatukogu tutvustavates tegevustes üle 350 noore.

5.5 Raamatukogu kui kogukonnakeskus

Üritused/tegevused 2024	Üritused/tegevused 2025	Muutus (+/-)
1569	1428	-141

2025. aastal jätkati suunda korraldada üritusi pigem vähem, aga rohkematele osalejatele ja kvaliteetsemalt. Suurt rõhku pandi ühelt poolt eesti kirjandust tutvustavatele üritustele ja tegevustele ning teiselt poolt üldharivatele loengutele ja töötubadele – need moodustasid üritustest ja tegevustest peamise osa. Aasta jooksul oli ka rohkelt väljapanekuid, sh oli kõigis Tallinna Raamatukogudes igal kuul Eesti Raamatu Aastat tähistavad tähestikuväljapanekud.

Tallinnas toimusid mitmed traditsioonilised ja suurema osalejate arvuga ettevõtmised nagu Vanalinnapäevad, Kirjandustänavade festival jne, kus pakkus tegevusi ka raamatukogu. Traditsiooniliselt korraldati Tallinnas Kultuuri- ja Spordiameti eestvedamisel ja rahastusel rahvuskultuuride nädal, mille vältel ka raamatukogud pakkusid mitmekesist ja sisukat programmi. Küllastajatel oli võimalus tutvuda nt romade, setode, india ning soome-ugri kultuuridega. Toimus ka teisi suuremaid lõimumissuunalisi üritusi, nt Eesti-Ukraina loovuse päev (Eesti Rahvakultuuri Keskuse toetusega), millest võttis osa ligi 600 inimest.

21. märtsil toimus esmakordselt luulepäeva tähistamine koostöös Rahvuskooper Estonia ja Eesti Draamateatriga. Eesmärk oli tuua luule linnapilti ja inimestele lähemale. Kummagi teatri ees esines neli näitlejat-artisti, kes kandsid ette enda valitud lemmikluulet eesti autoritelt. Rahvuskooper Estonia ees oli väljas ka meie raamatukogubuss Katarina Jee, mida said küllastada kõik huvilised ja möödunud. Sündmus osutus väga edukaks – pealtkuulajaid oli paarsada ning ka meedia kajastas päeva aktiivselt. Pärast positiivset tagasisidet otsustasime Eesti Draamateatri ja Rahvuskooper Estoniaga, et sarnaselt tähistame luulepäeva ka 2026. aastal ja kutsume osalema ka Südalinna teatri, Noorsooteatri ja Linnateatri.

Jätakuvalt on üks raamatukogu prioriteete töö seenioridega. Kokku toimus 2025. aastal raamatukogudes kohapeal 205 seenioridele suunatud üritust. Üritusi toimus regulaarselt igas linnaosas. Üheks populaarsemaks ürituste sarjaks kujunes Liivalaia raamatukogu poolt korraldatud jalutuskäikude sari „Põnevad kohtumised seenioridele: jalutuskäigud linnas“, millest võttis osa nii eesti kui muu emakeelega inimesi. Küllastati muuseumi, erinevaid kultuuriasutusi, parke, raamatukogusid, ajaloolisi linnaosi ja loodusradu Nõmme piirkonnas. Seeniorid käisid tutvumas ka Hoiuraamatukoguga, koostöökohtumisel Kohila raamatukogu seenioridega ja Tervisemuuseumis näitusel „Hüvasti noorus“. Pirita raamatukogu võõrustas kahel korral Viimsi raamatukogu raamatuklubi. Südalinna raamatukogus käisid külas Toomkoguduse ja Kaarli koguduse seeniorid. Ekskursioonid pakkusid seenioridele võimalust liikumiseks, sotsialiseerumiseks ja kultuuri tundmaõppimiseks – kõike seda toetavas keskkonnas. Viies raamatukogus toimus kord kuus seenioride kirjanduslik mäluclubi (Liivalaia ja Pelguranna raamatukogudes eesti ja vene keeles lõimituna, toetades üheaegselt nii mälu kui arendades osalejate eesti keele oskust). Mitmed seeniorid panustavad raamatukogudes ka vabatahtlikena.

Kui varasemalt on tähistanud eakate päeva, toimus 2025. aasta oktoobris esmakordselt terve eakatele pühendatud nädal. Nädalat valmistati ette koostöös seenioridega ning selle sündmused osutusid väga menukateks. Programm oli tihe ja mitmekesine ning rahvast jagus kõikidele sündmustele. Eriti eredalt jäi meelde Kännukuke raamatukogus toimunud vestlus noorte ja seenioride vahel, kus arutleti slängi üle nii tänapäeval kui ka varasemalt ning selle üle, kas ja kuidas erinevad põlvkonnad teineteist mõistavad. Eakate nädala tähistamine on plaanis muuta traditsiooniks.

Väga meeleolukaks kujunes Tondi raamatukogu avamine peale värskenduskuuri. Kohalik kogukond ootas pikisilmi kodulähedase raamatukogu taasavamist ja tulid avamispäeval kohale

suurte kottidega, et kõik kirjandus korraga ära mahuks. Just sellised hetked näitavad, et raamatukogu ei ole kogukonnale pelgalt teenus või hoone, vaid oluline igapäevaelu osa, mille puudumine annab kogukonnas end selgelt tunda.

Raamatukogudes jätkusid mitmed juba varasemalt edukad lugemist ja ka laiemalt kultuuri populariseerivad lugemisprogrammid („Raamatuga kevadesse“, „Noor loeb“, „Suvi raamatuga“) ja üritustesarjad, nt „Kirjanik raamatukogus“ kohtumised, ulmekirjandusele pühendatud sari „Õhtus on ulmet“, kontserdisari „Kammermuusikud linnas“ jne. Koostöös MTÜ Mondoga korraldati noortele dokfilmiõhtuid, kus näidati filme ja arutleti globaalse ulatusega teemadel nagu inimõigused, lõimumine, arengukoostöö, haridus, keskkonnaprobleemid jne.

Näitused/väljapanekud 2024	Näitused/väljapanekud 2025	Muutus (+-)
1081	1040	- 41

2025. aastal sai Tallinna Raamatukogudes kohapeal nautida 119 näitust. Lisaks tehti kokku 965 raamatuväljapanekut. Väljapanekud võimaldavad juhtida lugejate tähelepanu teostele, mis on seisma jäänud, aga mis võiksid lugejaid leida.

5.5.1 Kasutajakoolitused

Koolitused 2025	Nõustamised 2025
4018	12543

2025. aastast toimus muudatus riikliku statistika alustes, arvestatakse koolitusprogrammi alustel toimuvaid ning lühiajalisi nõustamisi. 2025. aastal viidi läbi 4018 koolitust, kus osales kokku 32 922 lugejat ja 12 543 nõustamist. Nõustamised on lugejate seas nõutumad kui kindlal teemal ette valmistatud koolitused – täiskasvanutel ja eriti eakatel on kergem uusi oskusi omandada vajaduspõhiselt lühikeste õpiampsudena.

Läbiviidud 4018 koolitusest 1937 olid individuaalsed ja 2081 rühmale. Individuaalkoolitustel oli osalejaid 2295 ja rühmakoolitustel 30 627. Rühmakoolituste arv tõusis 8% võrra ja neil osalejate arv 11%. Rühmakoolitusi viidi kõige enam läbi lastegruppidele (kirjanduslikud, infootsingu- jm teemadel raamatukogutunnid).

Jätkus koolitussari „Nutikas senior“, mille raames õpetati mitmetes meie raamatukogudes eakatele erinevaid digipädevusi nagu nt Google Mapsi kasutamine, telefonis navigeerimine, e-kataloog ESTERi kasutamine jms. Nii täiskasvanute kui ka senioride seas olid populaarsed tehisintellekti teemad, näiteks viidi läbi koolitused „Praktiline tehisintellekt“ ja „AI juturobotid“. Küberturvalisus oli igal digikoolitusel läbiv teema. Viidi läbi ka spetsiaalselt küberturvalisusele pühendatud koolitusi senioridele teemadel „Arvuti puhastamine, kaitsmine ja turvalisus“ ja küberturvalisuse õpitoad koostöös RIAGA.

Raamatukogus kõnekeele praktiseerimiseks koos käivad keelekohvikud olid 2025. aastal suurema osalusega kui 2024.aastal. Kõige rohkem toimus eesti keele kohvikuid – kokku 15 regulaarselt koos käivat keelekohvikut (neist mitmed eelkõige ukraina sõjapõgenikele suunatud). Koos käis ka neli inglise ja üks prantsuse keele kohvik ning lisaks itaalia, hispaania, rootsi, korea keelekohvik. Keelekohvikute kohtumistel oli 2025. aastal ligi 5000 osalejat, mis oli 24% rohkem kui eelmisel aastal. Kui varem oli ühel kohtumisel keskmiselt 8-9 osalejat, siis 2025. aastal keskmiselt 13-16 osalejat. Keelekohvikutes arutati erinevaid teemasid nagu raamatute lugemine, tööintervjuude võimalikud küsimused ja vastused, perekond ja päritolu, kodu ja lemmikloomad, Eesti loodus ja metsloomad, Eesti geograafia ja saared, Tallinna piirkonnad, keskkond ja looduse hoidmine, taaskasutus ja jäätmed. Samuti aidati osalejaid A2-B1 taseme eesti keele eksami ettevalmistusel.

5.5.2 Koostööpartnerid

2025. aastal tehti tihedat koostööd paljude kultuuri-, haridus- ja kogukonnapartneritega, et pakkuda mitmekesiseid ja sisukaid sündmuseid, aidata kaasa heategevuslikele ja sotsiaalsetele kampaaniatele ning oma teenuseid paremini tutvustada.

Mitmed raamatukogu suuremad sündmused said olulist toetust sponsoritelt. Laste lugemisprogrammi „Suvi raamatuga“ lõpupidu toimus Krulli kvartali ja Balbiino toetusel. Lugemisprogrammi "Meie Loeme" toetas Põhja-Tallinna valitsus, Tartu Mänguasjamuuseum, kirjastus „Päike ja Pilv“, Ajakiri „Täheke“, Eesti Vabaõhumuuseum, Lucky Laika ja Eesti Lastekirjanduse Keskus. Kännukuke raamatukogus toimunud Pipi Pikksukk 80 sünnipäevafestivali toetas Rootsi Suursaatkond Tallinnas, kes panustas auhindade ja meenetega. Südalinna raamatukogus toimunud kohtumist Austraalia lastekirjanik Nat Amoorega toetas kirjastus Eesti Raamat.

Eakate nädala läbiviimisel tehti koostööd Eesti Muusika- ja Teatriakadeemiaga ja ajakirjaga Tiiu. Koostöös RIAGA toimusid raamatukogudes „Ole IT-vaatlik“ loengud ja küberturvalisuse töötuba. Koostöös ETKA Andras täiskasvanuhariduse võrgustikuga viidi läbi Täiskasvanud Õppija Nädalat. 8. septembril toimunud traditsioonilist lugemistunni aktsiooni aitas korraldada Soome Instituut.

Mahuka koostööprojekti viis meie raamatukogudes läbi kunstnik Tiia Mets (MTÜ Idealistid). Kuna järjekorrad vaimse abi saamiseks on pikad ja vahel ei osatagi kuskile pöörduda, otsustas kunstiteraapia magistriskraadiga kunstnik korraldada linnaelanikele tasuta töötoad, mis tutvustasid kunstiteraapia olemust ja võimalusi, kuidas ennast vaimselt turgutada. Töötoad toimusid 16 erinevas raamatukogus.

Koostöös noorte vabatahtlike ja USA saatkonnaga osalesid raamatukogud heategevusprojekti Project Happy Tails, millega koguti varjupaikadele nii kasutatud kui uusi kasside mänguasju, aidates sel moel kaasa varjupaikade tegevusele ja taaskasutusele.

Hoolekandeesutustest lisandusid pikaajalistele koostööpartneritele (VENÜ, Nõmme Pihlakodu, Iru Hooldekodu, Merivälja Südamekodu, Haabersti ja Pirita päevakeskus) kaks uut hoolekandeesutust Pansionaat Vilmsi (Pansionaat Kose OÜ) ja Pirita Südamekodu. Kord kvartalis käivad raamatukoguhoidjad seal külas ja mõlema asutuse kliendid käivad nüüd ka üritustel raamatukogudes.

Uueks koostööpartneriks sai raamatukogule 2025. aastal erivajadustega inimeste etenduskunstide festivali „Erisuste erinevused“ meeskond. Festivali vaheaasta programm toimus mais kahel päeval Südalinna raamatukogus. Paljud erivajadustega inimesed said tänu sellele sündmusele teadlikuks raamatukogu teenustest ja võimalustest. Koostöö jätkub 2026. aastal.

2025. aasta lõpus sai alguse Tallinna Raamatukogude koostöö Eesti Rahvusraamatukogu ja Kultuuriministeeriumiga „Meediaradari“ projektis. Projekti raames korraldatakse kuni 2028. aastani sündmusi, mis aitavad anda uussisserännanutele ja vähem lõimunutele meedia- ja infopädevusi. Projekti on kaasrahasanud Šveitsi riik majanduslike ja sotsiaalsete erinevuste vähendamiseks Euroopa Liidus.

Aasta jooksul viidi läbi mitmeid loosimänge ja ristturundusprojekte (Open House Tallinn, Stellar Film, Lux Express, Tallinna Loomaaed).

6 Raamatukogu turundus

Turunduskanalid

Raamatukogu koduleht

KOV-i koduleht

Sotsiaalmeedia (Facebook, Instagram, TikTok, YouTube)

Raadio

Televisioon

Ajalehed, ajakirjad

Välireklaam (nt plakatid, ekraanid)

Muud (nimetada) – uudiskiri, plakatid jm infomaterjalid linna sotsiaaltöö- ja haridusasutustes, infokirjad õpetajatele, veebiportaal Kodugeenius, Tallinna kultuuri infokiri

Tallinna Raamatukogu tegevustest ja sündmustest jõudis info lugejateni ning laiemasse avalikkusesse kõikide eelmainitud kanalite kaudu. Station Media Monitoring andmete põhjal kajastasid meediakanalid 2025. aastal Tallinna Raamatukogusid 172 korral, Tallinna Keskraamatukogu märksõna all 200 korral. Märksõnaga Библиотеки Таллинна kajastati Tallinna Raamatukogusid kaheksal korral. Eriti suurt tähelepanu ja laiemat kajastust said 2025. aastal raamatukogu esemekogud.

Raamatukoguhoidjad on jätkuvalt hinnatud raamatute soovitajate ja hindajatena. Jätkus senine koostöö KUKU raadioga, kus Südalinna raamatukogu juhataja Tiina Põldmaa esines kord kuus saates Raamaturahvas, jagades lugemissoovitusi ning tutvustades raamatukogu suuremaid tulevasi sündmusi. Algas uus koostöö veebiportaali Kodugeeniusega, kus raamatukoguhoidjad soovivad kord kuus lugejatele põnevat kirjandust. Lisaks käisid meie töötajad ka Terevisioonis ja Telehommikus, kus jagasid lugemissoovitusi laiemale publikule.

Raamatukogu veebilehte külastati ca 488 800 korda. Veebilehe külastuste arv on püsinud stabiilne ja näitab, et see on üks põhilistest turunduskanalitest, kust inimesed raamatukogu teenused, sündmused ja võimalused avastavad.

Tallinna Raamatukogudel oli varasemalt 11 erinevat Facebooki kanalit (linnaosade ja ka sihtgruppide põhiselt). 2024. aasta novembris alustati kõigi nende kanalite koondamist üheks Facebooki leheks. Liitmine lõpetati 2025. aasta veebruari lõpus ning selle tulemusel saadi lehele 6000 jälgija asemel 11 000 jälgijat. Aasta lõpuks oli jälgijate arv 11 500.

2025. aastal tehti sotsiaalmeediakanalitesse ja blogidesse kokku 2617 postitust, sh Facebooki 639 postitust, blogidesse 217 ja Instagrami 331 postitust, YouTube'i 21 ja TikToki 27 videot. Facebookis kasutati tasulist võimendamist seitsme postituse puhul. Iga võimendamise tulemusel jõudis raamatukogu info mitme- kuni kümnetuhandete inimesteni, samas kui ilma võimendamiseta jääb see arv alla tuhande. Kõige populaarsemaks postituseks osutus uudis Kadrioru raamatukogu kolimisest, mille vastu tundis suurt huvi ka ERR kultuuriportaal. Sellele järgnesid klipid „Laena nüüd suurem hunnik raamatuid“ ja „Mitu raamatut raamatukoguhoidjad möödunud aastal lugesid?“.

Tänu DigiPosteri hinnasoodustustele, mida nad tegid raamatukogude tegevuse toetamiseks, oli meil võimalik reklaamida mitmeid sündmusi ja teenuseid Solarise keskuse suurel LED ekraanil. Nt sai seal näha Suvi raamatuga, Noor loeb, Luulepäeva, Lugejaks sündinud, e-raamatukogu OverDrive'i ja Eakate nädala kampaaniaid.

6.1 Väljaannete publitseerimine

Sügisel kingiti Tallinnas kooliteed alustanud 1. klasside õpilastele raamatukogu välja antud lasteraamat „Tark koer“, mis anti igale klassile üle raamatukogu teenuseid tutvustavas ja mängulises raamatukogutunnis. 2026. aasta alguses valiti raamat 2025. aasta viie kauneima lasteraamatu hulka.

Tallinna Raamatukogud annavad igal kuul välja uudiskirja, mida lugejad saavad tellida oma e-posti aadressile. Uudiskirja jälgijate arv on tasapisi, aga järjekindlalt suurenenud, jõudes 2025. aasta lõpuks üle tuhande tellijani.

7 Eesmärgid tulevaks aastaks

2026. aastal on plaanis viia läbi Tallinna Südalinna ja Kännukuke raamatukogude projekteerimise hanked. Raamatukogu on saanud enda kasutusse endised Mauruse publi ruumid Südalinna raamatukogus kui erakooli kasutuses olnud II korruse ruumid Kännukuke raamatukogus. Jätkub Kullo Huvikeskuse uue hoone ehitusprotsess koos Kullo raamatukogu sisustamise (seadmed jms) täpsustamisega. Alustatakse koostöös Tallinna Linnavara Ametiga ettevalmistusi Raudtee 60a kinnistule Nõmme raamatukogule uue hoone projekteerimise arhitektuurivõistluse korraldamiseks. Kuna planeeritakse Pihlaka 12 hoone, kus asub Männiku raamatukogu, täielikku rekonstrueerimist, siis algab raamatukoguruumide projekteerimise lähteülesande koostamine.

2026. aastal jätkatakse raamatukogu uue ühtse visuaalse identiteedi ja brändi juurutamist. Brändivärvidega arvestatakse nii raamatukogude ruumilahenduste loomisel, nt uue mööbli hankimisel, kui iseteenindusseadmete kujundamisel. Samuti tellitakse raamatukoguhoidjatele visuaalset identiteeti kandev õlapael koos kotikesega, mis aitab lugejatel raamatukoguhoidjaid riiulite vahel paremini ära tunda ja raamatukoguhoidjatel kanda mugavamalt kaasas vajalikke töövahendeid.

2026. aastal avatakse mitmed uuenduslikud teenused, mille eesmärgiks on parandada ligipääsetavust raamatutele, lugemisele ja raamatukogude nähtavust linnaruumis. Kolmes asukohas avatakse väljaspool raamatukogu (Rocca al Mare ja Ülemiste keskuses ning Tondiraba Jäähallis) miniraamatukogud, kust saab kirjandust laenata nende asutuste lahtiolekuaegadel, kus miniraamatukogu asub. Tallinna Pirita raamatukogus avatakse iseteenindusraamatukogu teenus, st raamatukogust saab kirjandust laenata või kohapeal raamatuid lugeda ka teatud kellaaegadel enne ja peale raamatukogu sulgemist, st mil personal ei viibi kohapeal. Avalikustatakse uus, mugavam ja kaasaegne, ligipääsunõuetele vastav raamatukogu veebileht.

Miniraamatukogude teenuse kontekstis piloteeritakse 2026. aastal lahendust, kus raamatuid transpordib ja paigutab miniraamatukogudesse kullerfirma, mitte raamatukogu ise. Raamatukogul puudub võimekus suurendada raamatute transporti eeldavate teenuste mahtu enda transpordibussidega. Kui piloot õnnestub, kaalub raamatukogu ka teiste teenuste juures, nt raamatukastide transportimine lasteaedadele, kullerfirma kasutamist.

LISA 1. Laenatud teavikute esikümme aastal 2025

LASTEKIRJANDUS

Lastele suunatud eesti ilukirjandus:

1. Tomusk, Ilmar „Kolmanda A kriminalistid“
2. Raud, Piret „Tobias ja teine B“
3. Raud, Eno „Sipsik“
4. Keränen, Mika „Varastatud oranž jalgratas“
5. Pervik, Aino „Arabella, mereröövli tütar“
6. Rannap, Jaan „Nublu“
7. Väljal, Silvi „Jussikese seitse sõpra“
8. Raud, Eno „Naksitrallid“
9. Kass, Kristiina „Kasper ja viis tarka kassi“
10. Pervik, Aino „Kunksmoor“

Lastele suunatud tõlkeilukirjandus:

1. Krüss, Jamer „Timm Thaler, ehk, Müüdüd naer“
2. Preußler, Otfried „Väike nõid“
3. Lindgren, Astrid „Vahtramäe Emil“
4. Palacio, R. J „Ime“
5. Nöstlinger, Christine „Vahetuslaps“
6. Rowling, J. K „Harry Potter ja tarkvade kivi“
7. Egner, Thorbjørn „Sööbik ja pisik“
8. Molnár, Ferenc „Pál-tänava poisid“
9. Kästner, Erich „Veel üks Lotte“
10. Lindgren, Astrid „Bullerby lapsed“

Lastele suunatud teadmiskirjandus:

1. Raud, Eno „Kalevipoeg“
2. Kreutzwald, Friedrich Reinhold „Eesti rahva ennemuistsed jutud“
3. „Minecraft: juhend algajatele. Ellujäämis- ja loovrežiimis alustamiseks“
4. Aru, Jaan „Osav aju“
5. Petiška, Eduard „Vanakreeka muistendid ja pärimused“
6. Stephanides, Menelaos „Iidsete aegade lood. I“
7. Jelley, Craig „Minecraft. Sissejuhatus: punakivi“
8. Minecraft. Marumägedad miniehitised 2: üle 20 põneva miniprojekti.“
9. McBrien, Thomas „Minecraft. Marumägedad miniehitised: üle 20 põneva miniprojekti“
10. Wiltshire, Alex „Minecraft. Sissejuhatus: põllumajandus“

NOORTEKIRJANDUS

Noortele suunatud eesti ilukirjandus:

1. Vallik, Aidi „Kuidas elad, Ann?“
2. Karu, Margus „Nullpunkt“

3. Nõu, Helga „Pea suu! Tõmba uttu!“
4. Reinaus, Reeli „Iris, ilu ja instapildid“
5. Reimus, Katrin „Haldjatants“
6. Soopan, Ivar „Head pahad poisid“
7. Reinaus, Reeli „Morten, Emilie ja kadunud maailmad“
8. Henno, Sass „Mina olin siin. 1 : esimene arest“
9. Vaher, Hugo „Nutivaba“
10. Sepp, Ene „Eestluse vanem“

Noortele suunatud tõlkeilukirjandus:

1. Gaarder, Jostein „Apelsinitüdruk“
2. Durrell, Gerald „Minu pere ja muud loomad“
3. Hill, David „Näeme veel, Simon!“
4. Collins, Suzanne „Näljamängud“
5. Dumas, Alexandre, vanem „Kolm musketäri“
6. Defoe, Daniel „Robinson Crusoe“
7. Jackson, Holly „Hea tüdruku mõrvaraamat“
8. Barnes, Jennifer Lynn „Pärimismängud“
9. Almond, David „Skellig“
10. Collins, Suzanne „Lõikuspäeva päikesetõus“

Noortele suunatud teadmiskirjandus:

1. Lepmann, Lea „Matemaatika 10. klassile“
2. „Õpilasele põhikooli eesti keele lõpueksamist ...“
3. Mangus, Inga „Minu eesti keel. Eesti keele kui teise keele õpik gümnaasiumile“
4. Ilover, Mari-Liis „Kuidas keeta muna. Elluastuja kokaraamat“
5. Lepmann, Lea „Matemaatika 11. klassile“
6. Brochmann, Nina „Tüdrukute raamat. Murdeea teejuht“
7. Brochmann, Nina „Poiste raamat. Murdeea teejuht“
8. Tamm, Lembi „Keemia alused. Keemia õpik gümnaasiumile“
9. Veelmaa, Allar „Valmistu matemaatika riigieksamiks 2024: abimaterjal abituriendile“
10. „Põhikooli lõpetajale matemaatika lõpueksamist ...“

Noortele suunatud ilukirjandus võõrkeeles:

1. Jackson, Holly „A good girl’s guide to murder“
2. Jackson, Holly „Kill Joy“
3. Jackson, Holly „Good girl, bad blood“
4. Collins, Suzanne „The hunger games“
5. Jackson, Holly „As good as dead“
6. Painter, Lynn „Better than the movies“
7. Collins, Suzanne „Sunrise on the reaping“
8. Barnes, Jennifer Lynn „The inheritance games“
9. Han, Jenny „The summer I turned pretty“
10. Collins, Suzanne „Catching fire“

EESTI ILUKIRJANDUS

1. Mikser, Sven „Vareda“
2. Vadi, Urmas „Kuu teine pool“
3. Kivirähk, Andrus „Rehepapp, ehk, November“
4. Tammsaare, A. H., pseud. „Kõrboja peremees“
5. Ehin, Kristiina „Südametammide taga“
6. Luuk, Lilli., pseud. „Ööema“
7. Kitzberg, August „Libahunt“
8. Look, Kairi „Tantsi tolm põrandast“
9. Kivirähk, Andrus „Mees, kes teadis ussisõnu“
10. Pauts, Katrin „Valge aiaga maja“

TÕLKEKIRJANDUS

1. Perrin, Valérie „Lilledele värsket vett“
2. Perrin, Valérie „Kolm“
3. Golding, William „Kärbeste Jumal“
4. Perrin, Valérie „Pühapäeva rüppe unustatud“
5. Orwell, George „Loomade farm“
6. Remarque, Erich Maria „Läänerindel muutuseta“
7. Sophokles „Kuningas Oidipus“
8. Shakespeare, William „Hamlet“
9. Moyes, Jojo „Kellegi teise kingades“
10. Salinger, J. D. „Kuristik rukkis“

LUULERAAMATUD

1. Lomper, Laur „Vahi kuue paiku vahi kuue paiku. Lugulaule“
2. Räpp, Lauri „Lihtsate asjade tähtsus: tähtsate asjade lihtsus“
3. Grigorjeva, Sveta „Frankenstein“
4. Alliksaar, Artur „Olemates võiks ju ka olemata olla“
5. „Südamelaulavad metsad. Eesti metsaluule antoloogia“
6. Pihelgas, Carolina „Ikka veel“
7. Grigorjeva, Sveta „Kes kardab Sveta Grigorjev?“
8. Teede, Andra „Lind ei ole“
9. Kaschan, Berit „Aprill“
10. Kareva, Doris „Mandragora“

TEADMISKIRJANDUS

1. Mangus, Inga „Tere jälle! Eesti keele õpik A1-A2 (B1) = учебник эстонского языка“
2. Aru, Jaak „Alla 65 keelatud“
3. Broad, Chris „Kümme aastat Jaapanis. Erakordne seiklus tõusva päikese maal“
4. Mangus, Inga „Tere! : учебник эстонского языка для начинающих 0-A1 = eesti keele õpik algajatele 0-A1“
5. Undusk, Maarja „Ellen Niit. Heleda mõtte laast“
6. Inchauspé, Jessie „Glükoosirevolutsioon. Vere suhkrusisalduse tasakaalustamise elumuutev jõud: kaota kaalu, pane piir isudele, saa tagasi oma energia ja söö edasi seda, mis sulle maitseb“

7. Mangus, Inga „Tere taas! Eesti keele õpik A2 – B1 (B2) = учебник эстонского языка A2 – B1 (B2)“
8. Pesti, Mall „E nagu Eesti. Eesti keele õpik algajatele : A1 + A2“
9. Aru, Jaan „Ajust ja arust. Unest, teadvusest, tehisintellektist ja muust“
10. Saare, Kristi „Kuidas saavutada finantsvabadus“

OVERDRIVE'I E-RAAMATUD

E-raamatud:

1. Espach, Alison “The Wedding People: A Novel“
2. Gilmore, Laurie “The Pumpkin Spice Café“
3. Hazelwood, Ali “Deep End“
4. Roberts, Lauren “Powerless“
5. Smith, Julie “Why Has Nobody Told Me This Before?“
6. Rooney, Sally “Intermezzo“
7. Islington, James “The Will of the Many“
8. Green, John “Everything Is Tuberculosis: The History and Persistence of Our Deadliest Infection“
9. Moore, Liz “The God of the Woods: A Novel“
10. Backman, Fredrik “My Friends: A Novel“

Eestikeelsed e-audioraamatud:

1. Lier Horst, Jørn „Võtmetunnistaja“
2. McFadden, Freida „Koduabiline“
3. Aru, Jaan „Ajust ja arust“
4. Vadi, Urmas „Neverland“
5. Ross, L. J. „Hullus“
6. Lier Horst, Jørn „Salauks“
7. May, Nicola „Tööpesa“
8. Hargla, Indrek „Apteeker Melchior ja Oleviste mõistatus“
9. Vernik, Kene „Hea une teejuht“
10. Mackintosh, Clare „Viimane pidu“

Võõrkeelsed e-audioraamatud:

1. Yarros, Rebecca “Onyx Storm“
2. Yarros, Rebecca “Fourth Wing“
3. McFadden, Freida “The Tenant“
4. Hart, Callie “Quicksilver“
5. Yarros, Rebecca “Iron Flame“
6. Allen, Navessa “Lights Out“
7. Espach, Alison “The Wedding People“
8. McFadden, Freida “The Crash“
9. McFadden, Freida “The Boyfriend“
10. Henry, Emily “Great Big Beautiful Life“